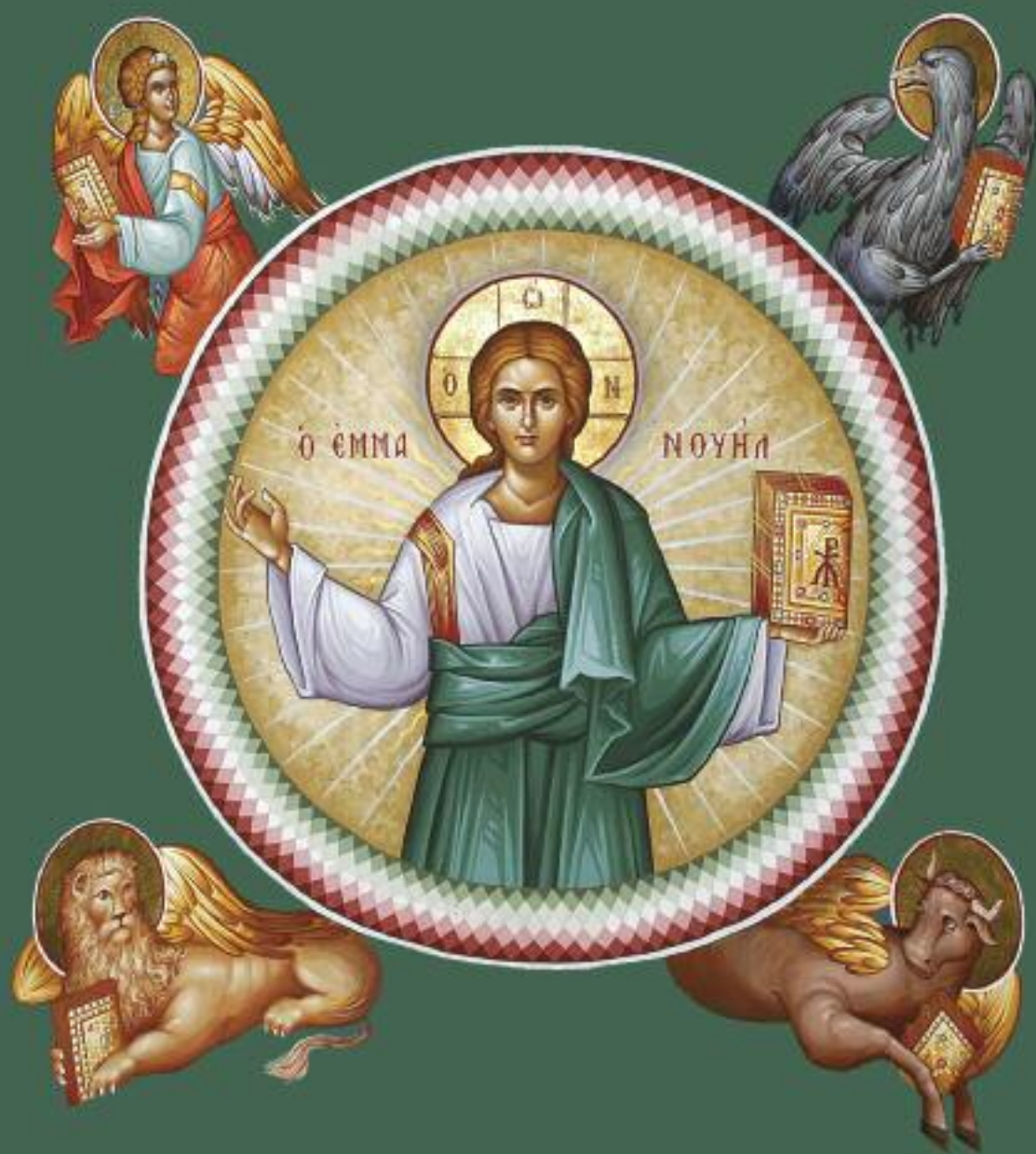

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

ΣΤΗΚΕΤΕ ΚΑΙ ΚΡΑΤΕΙΤΕ ΤΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ (Β' ΘΕΣΣΑΛ. Β' 15)

«Οὐκ ἀρνησόμεθα σε φίλη Ὁρθοδοξία...»

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1928

Διμηνιαῖον Δημοσιογραφικόν Ὅργανον
τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος
Περίοδος Γ' ἔτος 60ό Τεύχος 967
Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2010

Ἰδρυτής:

Ἀνδρέας Βαπορίδης
(† 1976)

Ἐκδότης:

Ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος
κ.κ. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Διευθυντής:

† Ὁ Μαραθῶνος Φώτιος

Συντακτική ἐπιτροπή:

† Ὁ Πειραιῶς καί Σαλαμῖνος Γερόντιος
† Ὁ Ἀττικῆς καί Βοιωτίας Χρυσόστομος
† Ἀρχιμ. Γρηγόριος Ταυλάριος
† Πρεσβ. Μιχαήλ Κωνσταντινίδης

Ὑπεύθυνος Συνδρομῶν - Ἐμβασμάτων

Κατσαγώνης Κωνσταντῖνος
Κάνιγγος 32, Τ.Κ. 106 82, ΑΘΗΝΑΙ

Συνδρομαί:

Ἑσωτερικοῦ ἐτήσια 10 εὐρώ
Ἑξωτερικοῦ 15 \$ Η.Π.Α.
Τιμή φύλλου 1 εὐρώ

ISSN: 1107-6763

Ἰδιοκτησία - Κεντρική Διάθεσις:

«ΓΕΝΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ Γ.Ο.Χ. ΕΛΛΑΔΟΣ»

Ὁδός Κάνιγγος, 32, Τ.Κ. 106 82, ΑΘΗΝΑΙ
Τηλ.: 210 38 28 280 -Fax: 210 38 47 365
www.ecclesiagoc.gr e-mail: goc@otenet.gr
Ἐκτύπωσης: ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.
Τηλ. 210 92 17 513, Fax: 210 92 37 033
www.eptalofos.gr e-mail: info@eptalofos.gr

Τά ἀνυπόγραφα ἄρθρα ἀποδίδονται
εἰς τήν διεύθυνσιν.

Εἰκὼν Ἐξωφύλλου:

Ὁ Ἑμμανουὴλ. Τοιχογραφία τοῦ Καθολικοῦ
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναχράντου Μεγάρων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα Χριστουγέννων.....	3-4
«Πρῶτες καί ἔσχατες ἐμπειρίες ἀπὸ τὸν μακαριστό Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κυρό Χρυσόστομο (†6-9-2010)»	5-7
Τὸ Κρυφὸ Σχολεῖο καὶ ἡ Ἱστορία.....	8-12
Φωνὴ ἀπὸ παλαιά	13-15
Ἀφιέρωμα	16-17
Εἰδήσεις καὶ σχόλια.....	17-18
Ἀπὸ τὴν ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας	19-23

ΠΑΤΕΡΙΚΗ ΔΙΔΑΧΗ

«Ὡς ὁμολογῶμε τὴν παρουσία
ἀνάμεσά μας τοῦ Βασιλιᾶ καὶ Ἰα-
τροῦ Χριστοῦ. Διότι ὁ Βασιλιᾶς Ἰη-
σοῦς ποῦ ἐπρόκειτο νὰ μᾶς γιατρέ-
ψει, ζώστικε τὴν δουλικὴ ποδιά
τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ θερά-
πευσε τὴν ἀρρώστια τῆς. Ὁ τέλει-
ος διδάσκαλος τῶν νηπίων ἔγινε
μαζὶ τοὺς νήπιο, γιὰ νὰ κάνει σο-
φοὺς τοὺς ἀνοήτους. Ὁ ἐπουράνιος
Ἄρτος κατέβηκε στὴ γῆ γιὰ νὰ θρέ-
ψει τοὺς πεινασμένους».

(Ἁγίου Κυρίλλου Ἱεροσολύμων,
Κατήχησις Φωτισμένων ΙΒ')

ΣΥΝΟΔΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΕΤΟΥΣ 2010

Παντί τῷ πληρώματι τῆς Ἐκκλησίας

«Χριστός γεννᾶται, δοξάσατε· Χριστός ἐξ οὐρανῶν ἀπαντήσατε· Χριστός ἐπὶ γῆς ὑψώθητε. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ καί, ἴν' ἀμφοτέρα συνελών εἴπω. Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιᾶσθω ἡ γῆ, διὰ τὸν ἐπουράνιον, εἴτα ἐπίγειον».

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά καὶ περιπόθητα,

Διὰ τῶν λόγων αὐτῶν ἀρχίζει ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος τὴν ὁμιλίαν του εἰς τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ. Γνώριμα λόγια, διότι ταῦτα ἐμελοποιήθησαν ἀργότερον καὶ ψάλλονται ὑφ' ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ μέγας Ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καὶ ἄριστος χειριστὴς τοῦ λόγου, ἐκφράζει μὲ ἀπαράμιλλον τρόπον οὐρανομήκη δοξολογίαν πρὸς τὸν Θεόν, διὰ τὸ κοσμοϊστορικὸν γεγονὸς τῆς ἐνανθρωπίσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ὁρθῶς, λοιπόν, ἄς δοξάσωμεν τὸν Θεόν, ἀγαπητά τέκνα ἐν Κυρίῳ, καθὼς πρέπει εἰς ὄντως Ὁρθοδόξους, προσφέροντες θυσίαν εὐάρεστον πρὸς τὸν Θεόν. Θυσίαν κατὰ μίμησιν τοῦ δικαίου Ἀβελ καὶ ὄχι κατ' αὐτὴν τοῦ κατακριθέντος Κάϊν. Θυσίαν αἰνέσεως, κατὰ τὴν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰς παραδόσεις τῶν Ἁγίων Πατέρων.

Ὁρθοδόξως σήμερον ὑμνοῦμεν τὸν Θεόν καὶ δοξάζομεν Αὐτόν διὰ τὴν μεγίστην δωρεάν πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα. Διότι ἀνέτειλεν ἐν Βηθλεέμ ὁ Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης, καὶ διέλυσε τὰ σκότη τῆς πλάνης. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ πρναφερθεὶς Θεολόγος Γρηγόριος εἰς τὴν αὐτὴν ὁμιλίαν ἀναφέρει: «Πάλιν τὸ σκότος λύεται, πάλιν τὸ φῶς ὑφίσταται. Πάλιν Αἴγυπτος σκότῳ κολάζεται, πάλιν Ἰσραὴλ στύλῳ φωτίζεται. Ὁ λαὸς ὁ κατήμενος ἐν σκότει τῆς ἀγνοίας, ἰδέτω φῶς μέγα τῆς ἐπιγνώσεως». Ὅπως εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δημιουργίας τοῦ ὁρατοῦ κόσμου ἐγένετο φῶς καὶ διελύθησαν τὰ σκότη, ὁμοίως καὶ στὴν ἀρχὴν τῆς ἀναδημιουργίας ἡμῶν, ἀνέτειλεν ἐπὶ γῆς τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός, ἵνα διαλύσῃ τὰ σκότη τῆς ἀγνοίας καὶ τῆς πλάνης. Τὸ σκότος τῆς εἰδωλολατρείας ὑποχωρεῖ, ἡ σκιά τοῦ νόμου παρέρχεται καὶ δίδουν τὴν θέσιν των εἰς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας.

Μέγα τὸ μυστήριον τῆς τοῦ Θεοῦ Λόγου ἐνανθρωπίσεως καὶ ἀκατανόητον εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Θεολογεῖ ὁ Μέγας Γρηγόριος: Μεγίστην ἀνάγκην εἶχε ἡ ἀνθρωπότης, μεγίστην καὶ βοήθειαν ἔλαβε παρὰ Θεοῦ. Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ προαιώνιος, ὁ ἀόρατος, ὁ ἀπερίληπτος, ὁ ἀσώματος, ἡ ἀρχὴ ἐκ τῆς ἀρχῆς, τὸ φῶς τὸ ἐκ φωτός, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, εἰσέρχεται εἰς τὴν ἰδίαν τὴν εἰκόνα Αὐτοῦ. Ἐνδύεται μὲ σάρκα ἀφ' ἑνός, διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὴν σάρκα μας καὶ μὲ νοεράν ψυχὴν ἀφ' ἑτέρου, χάριν τῆς ἀσθενούσης ψυχῆς ἡμῶν, ἀνακαθαίρων τὸ ὅμοιον μὲ τὸ ὅμοιον. Καὶ γίνεται κατὰ πάντα τέλειος ἄνθρωπος, δίχως τὴν ἁμαρτίαν. Διότι ἡ ἁμαρτία δεν ἀνήκει εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ εἶναι νόσος προσβάλλουσα τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. Ἐγεννήθη ἐκ Παρθένου, τὴν ὁποία προηγουμένως εἶχε προκαθαίρει τὸ Ἅγιον Πνεῦμα κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα. Διότι ἔπρεπε καὶ ἡ γέννησις νὰ τιμηθῇ καὶ ἡ Παρθενία νὰ προτιμηθῇ. Παρέμεινε δὲ Θεός καὶ μετὰ τὴν πρόσληψιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, τὴν ὁποίαν καὶ ἐθέωσεν. Τί παράδοξον γεγονὸς! Ὁ ἄκτιστος κτίζεται καὶ ὁ ἀχώρητος χωρεῖται, μέσω τῆς νοερᾶς ψυχῆς τὴν ὁποίαν προσέλαβε καὶ ἡ ὁποία μεσολαβεῖ μεταξύ τῆς αὐτοῦ Θεότη-

τος καί τῆς παχύτητος τῆς σαρκός. Ὅντως θαῦμα μέγα καί μυστήριον ἀκατανόητον εἰς ὅσους ἐπιχειροῦν νά τό ἐρευνήσουν διά τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας: *«Ἐσφράγισται τοῖς ἐρευνῶσι, πεφανέρωται δέ τά θαύματα τοῖς προσκυνοῦσιν ἐν πίστει τό μυστήριον»*. Ἄς προσέλθωμεν, λοιπόν ὡς οἱ μάγοι καί ἄς προσκυνήσωμεν τό μέγα μυστήριον τῆς σωτηρίας ἡμῶν, κλίνοντες γόνυ εὐλαβικῶς.

Ἄς καταστήσωμεν ἑαυτούς κοινωνοὺς τῆς σωτηρίας τὴν ὁποίαν παρέχει ὁ Ἐνανθρωπίσας εἰς ὅσους πιστεύουν εἰς Αὐτόν καί τηροῦν τὰς ἐντολάς Του. Καί αὐτοί -δυστυχῶς- εἶναι ὀλίγοι. Ἀκόμη καί εἰς τὴν φαινομενικῶς Ὁρθόδοξον Χριστιανικὴν Ἑλλάδα μας, τό κακόν κυριαρχεῖ. Ἐνῶ τυπικῶς ἡ πλειονότης τοῦ λαοῦ ἐορτάζει τὰ Χριστοῦ-γεννα, ὁ ἐορτασμός εἶναι -ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον- ἐπιφανειακός καί τυπικός. Καί τό χεῖριστον ὅλων εἶναι ὅτι ἡ Πατρίς ἡμῶν δέν ἀκολουθεῖ τό παράδειγμα τῶν μάγων, ἀλλὰ τό τοῦ Ἡρώδου. Διότι ἡ μικρά Ἑλλάς κατέχει τὰ πρωτεῖα εἰς τὴν βρεφοκτονίαν διά τῶν ἐκτρώσεων, ἐρχομένη πρώτη -κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ της- εἰς τὴν Εὐρώπην καί τρίτη παγκοσμίως. Τό Ἑλληνικόν Κράτος ἐπιδοτεῖ τὴν ἐμβρυοκτονίαν καλύπτον πλήρως τὰ ἔξοδα ἀπὸ τὰ - ἐτοιμόρροπα οἰκονομικῶς- ἀσφαλιστικά ταμεῖα. Καί ταῦτα πάντα εἰς μίαν ζοφεράν συγκυρίαν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ οἰκονομικὴ κρίσις μαστίζει τοὺς πάντας καί γίνονται περικοπαὶ ἐξόδων, μειώσεις μισθῶν καί συντάξεων, ἀλλὰ αἱ δαπάναι διά τὰς ἐκτρώσεις μένουν εἰς τό ἀκέραιον. Τοιοῦτοτρόπως ἡ Ἑλλάς παραδίδεται εἰς τὴν πληθυσμιακὴν γήρανσιν, μέ τὸν ἐνεργόν ἑλληνικόν πληθυσμόν νά μειοῦται καί τὰ συνεπακόλουθα ἐθνικά καί οἰκονομικά προβλήματα νά αὐξάνουν.

Ἄς δεηθῶμεν θερμῶς πρὸς τὸν Κύριον, διά νά φωτίσῃ ἅπαντας, κυβερνῶντας καί κυβερνωμένους ὥστε νά κατανοήσουν τό μέγεθος τοῦ ἐγκλήματος καί νά πράξῃ ἕκαστος τό καθήκον τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἄς στραφῶμεν πρὸς τὸν Θεόν, ὅπως τό ἄνθος τοῦ ἡλιοτροπίου πρὸς τὸν ἥλιον καί ὅπως ἡ βελόνη τῆς μαγνητικῆς πυξίδος πρὸς τὸν Βορρᾶν. Ἐκεῖνος εἶναι ἡ πηγή τοῦ φωτισμοῦ καί τῆς ἐνδυναμώσεως ὅλων τῶν πιστῶν δούλων Του.

Ὅθεν, προσεπιδαψιλεύοντες πᾶσιν ὑμῖν τὰς εὐχὰς καί εὐλογίας τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, εὐχόμεθα ὅπως ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καί ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς Βασιλεὺς τῆς δόξης Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, δωρίσῃ εἰς ὑμᾶς ἅπαντας ὑπομονήν, θάρρος, ἐλπίδα, ὑγείαν τὴν κατ' ἄμφω καί εἰρηνικόν τό νέον ἔτος 2011.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ „ΒΙ΄ τῇ 16η/29η Δεκεμβρίου

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ἀθηνῶν ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Τὰ Μέλη

† Ὁ Ἀττικῆς καί Διαυλείας ΑΚΑΚΙΟΣ
 † Ὁ Θεσσαλονίκης καί Δημητριάδος ΜΑΞΙΜΟΣ
 † Ὁ Λαρίσης καί Πλαταμῶνος ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
 † Ὁ Εὐρίπου καί Εὐβοίας ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ
 † Ὁ Ἀμερικῆς ΠΑΥΛΟΣ
 † Ὁ Πειραιῶς καί Σαλαμίνος ΓΕΡΟΝΤΙΟΣ
 † Ὁ Ἀττικῆς καί Βοιωτίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
 † Ὁ Χριστιανουπόλεως ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
 † Ὁ Μαραθῶνος ΦΩΤΙΟΣ
 † Ὁ Βρεσθῆνης ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ

ΠΡΩΤΕΣ ΚΑΙ ΕΣΧΑΤΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΣΤΟ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟ ΑΘΗΝΩΝ ΚΥΡΟ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ

Υπό π. Νικηφόρου Νάσσου

«Οὐκ ἔστιν οὖν, Κύριε, τοῖς δούλοις σου θάνατος, ἐκδημούντων ἡμῶν ἀπὸ τοῦ σώματος καὶ πρὸς σέ τόν Θεόν ἐνδημούντων, ἀλλὰ μετὰστας, ἀπὸ τῶν λυπηροτέρων ἐπὶ τὰ χρηστότερα καὶ θυμηδεστέρα καὶ ἀνάπauσις καὶ χαρά» (Εὐχή Γ' Γονυκλισίας τῆς Πεντηκοστῆς).

Τὴν Κυριακή, 6η τοῦ μηνός Σεπτεμβρίου (τρέχοντος ἔτους), ὀλίγη ὥρα μετὰ τὴν ἀπόλυση τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ὁ Πρωθιεράρχης τῶν ΓΟΧ, Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, Χρυσόστομος ὁ Β', πλήρης ἡμερῶν, ἀπεξεδύθη τὸ σάρκινο χοϊκὸ του περίβλημα, ἐγκατέλειψε τὴν ματαίαν τῶν ἐγκοσμίων σκηνήν, μετέστη τῶν ἐπιγείων καὶ ἐπικήρων καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν χώραν τῆς Αἰωνιότητος, «ἐνθα ἦχος καθαρός».

Ἡ ἀπώλεια ἑνὸς Ἱεράρχου, τοῦ πνευματικοῦ διαμετρήματος τοῦ Μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου Β', αἰτιολογεῖ νομίζουμε, τὴν κατὰ τὸ ἀνθρώπινο, λύπη καὶ ὀδύνη, ἔνεκα τοῦ ἀπορφανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς εἶναι φυσικό.

Βεβαίως, ὁ φιλόανθρωπος Θεός, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὸν Μέγα, Οὐρανοφάντορα Βασίλειο, «*συμμέτρους ταῖς θλίψεσι τὰς παρακλήσεις συνάπτει*» παρῆχε εἰς ὅλους το ἀντίδοτο τῆς λύπης, καθότι, ὅπως γνωρίζουμε ἡ Χάρις τοῦ Παρακλήτου, διὰ τῆς τιμίας ψήφου τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀνέδειξε ἐπάξιον διάδοχον τοῦ μακαριστοῦ Πρωθιεράρχου μας, τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἀχαΐας, νῦν δέ, Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν κ.κ. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟ. Εἰς αὐτόν, εὐχόμεθα νῆκως καὶ ταπεινῶς λαμπρά καὶ ἀγλαόκαρπον ποιμαντορίαν, ἐπ' ἀγαθῇ τῆς Ἐκκλησίας.

Περὶ τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου κυροῦ Χρυσοστόμου πιστεύουμε ὅτι θὰ κατατεθοῦν πολλά, στὸ ἐπίπεδο τοῦ γραπτοῦ καὶ προφορικοῦ λόγου, τὰ ὁποῖα θὰ ἐξαίρουν τὴν πολυεπίπεδη προσωπικότητά του, ἐπαρκῶς. Ἐζητήθη καὶ ἀπὸ τὴν ἐλαχιστότητα

μου κάτι νὰ καταθέσω καὶ εὐχαρίστως τὸ πράττω.

Θὰ ἀναφερθῶ στὴν προσωπικῇ μου ἐμπειρία ἀπὸ τὴν πρώτη ἐπικοινωνία μου μέ τόν μακαριστὸ Ἀρχιεπίσκοπο, ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνάδειξή του (1986) ἀλλὰ καὶ στὴν τελευταία, ἡ ὁποία ἔλαβε χώρα τὸν τελευταῖο καιρὸ, πρὸ τῆς εἰς Κύριον ἐκδημίας του. Θὰ ἀναφερθῶ σέ γεγονότα καὶ πράγματα ὅχι πρὸς ἔπαινον κενόν του μεταστάντος, ὁ ὁποῖος τώρα δέν τὸν ἔχει ἀνάγκη, ἀλλὰ πρὸς κοινή, ψυχικὴ ὠφέλεια ἀπὸ τὴν ἐξαγωγή χρησίμων συμπερασμάτων.

Ἄλλωστε, ὑπάρχει καὶ ὁ κατὰ Θεὸν καλὸς καὶ εὐλογημένος ἔπαινος, τὸν ὁποῖο εἶχε κατὰ νοῦ, ὁ αἰτός τῆς Θεολογίας, ὁ Ἅγιος Γρηγόριος, ὅταν ἔγραφε: «*Ὁ ἔπαινος ζήλου πρόξενος. Ζήλος δέ, ἀρετῆς. Ἀρετὴ δέ, μακαριότητος...*» (βλ. Ἀγ. Γρηγορίου Θεολόγου Ἔργα, ΕΠΕ, 3, 250)

Τὸν ἀοίδιμο Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο, τὸν γνώρισα τὴν ἡμέρα τῆς ἐνθρονίσεώς του, στὸν Ἱερό Ναὸ Κοιμήσεως Θεοτόκου Τσακοῦ ὅπου ἐφημερεύει ὁ δραστηριότατος Ἀρχιμανδρίτης π. Εὐθύμιος Μπαρδάκας, ὡς γνωστόν.

Εἶχα παραστεί στὴν τελετὴ ἐνθρονίσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἀφοῦ ἔλαβα πρὸς τοῦτο ἄδεια ἀπὸ τὸν στρατό, ὅπου ὑπηρετοῦσα τὴν πατρίδα στὴν πόλη τῆς Κοζάνης. Ὡστόσο, εἶχε προηγηθεῖ μιὰ ἐπιστολή μου πρὸς τὸν νεοεκλεγέντα Πρωθιεράρχη, στὴν ὁποία τοῦ ἐξέφραζα τὰ νῆκὰ μου συγχαρητήρια γιὰ τὴν ἀνάδειξή του στὸν Ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνο τῶν Ἀθηνῶν.

Ἐνθυμοῦμαι δέ, ὅτι τὴ συγκεκριμένη, νεανικὴ, αὐθόρμητη καὶ ἐνθουσιώδη ἐπιστολή, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἶδε μέ μεγάλη εὐαρέσκεια, ὅπως ὁ ἴδιος τὸ ἐξέφρασε σέ πολλοὺς κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς. Τὴν χαρακτήρισε δέ «*περισπούδαστον ἐπιστολήν*».

Μετὰ τὴν ἐνθρόνιση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, εἶχα τὴν εὐκαιρία γιὰ ἄρκετὰ χρόνια, ὅταν μποροῦσα νὰ τὸν συναντῶ σέ πανηγύρεις ναῶν, ἑορτές κτλ καὶ

νά συζητώ μαζί του, πολλά θέματα, ἐκκλησιαστικά, πνευματικά κτλ. Ἐτσι εἶχε ἀναπτυχθεῖ μεταξύ μας μιά κοινωνία ἀγάπης, τῆς ὁποίας πιστοποιήσιν ἀποτελεῖ ἡ ἔκθυμη προτροπή του γιά τήν εἰσοδό μου στήν Ἱερωσύνη, ὅπερ καί ἐγένετο τό ἔτος 1990, πρό 20 ἐτῶν.

Ὡς κληρικός πλέον εἶχα ἐντονότερη ἐπικοινωνία μαζί του, ἀφοῦ ἐνισχύθηκε ἡ ἀγάπη καί ὁ σεβασμός μου πρός τόν Ἀρχιεπίσκοπο. Ἀλλά καί ἐκεῖνος ποικιλοτρόπως ἐξεδήλωνε τήν πατρική του ἀγάπη πρός ἐμένα καί θυμᾶμαι χαρακτηριστικά ὅτι κατά διαστήματα μου τηλεφωνοῦσε καί μοῦ παρείχε πολὺτιμες συμβουλές. Εἶναι γεγονός ὅτι μπορούσε ἄνετα ὁ μακαριστός, παρόλη τῇ σοβαρότητά τοῦ ὕφους του, νά συνεργάζεται μέ τούς ἱερεῖς καί νά τούς ἐμπνέει τήν ἀγάπη πρός τήν Ἐκκλησία καί τόν ἱερό ἀγῶνα μας. Ἦταν ἄνθρωπος σταθερότητος. Δέν ἦταν τῇ μιά στιγμή γλυκύς καί τήν ἄλλη ὀξύς, τῇ μιά πράος καί τήν ἄλλη ὀργίλος, ἀλλά πάντοτε εὐθύς, σταθερός, λογικός, ἀντικειμενικός, πατρικός. Πά τόν λόγο αὐτό, τόν ἐβλεπα ὡς πρότυπο Ἐπισκόπου, ὁ ὁποῖος προσπαθεῖ νά ἐφαρμόσει τό Γραφικόν: *«Τό ἀπολωλός ζητήσω καί τό πλανώμενον ἐπιστρέψω καί τό συντετριμμένον καταδήσω καί τό ἐκλείπον ἐνισχύσω»* (Ιεζεκιήλ, 34, 16).

Δέν προκαλοῦσε φόβο, ἀλλά ἐνέπνεε σεβασμό. Δέν ἤθελε νά «κάνει τόν δεσπότη» ἀλλά νά φανερώνει τόν Ἐπίσκοπο. Δέν ἐπιθυμοῦσε νά εἶναι «τύπος Χριστοῦ» μόνο κατ' ὄνομα, ἀλλά καί κατά τό φρόνημα. Ὅλα αὐτά, περισσότερο ἀπό τήν ταπεινότητά μου, τά γνωρίζουν οἱ ἱερεῖς τῶν Ἀθηνῶν, κυρίως οἱ νέοι Ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ ὁποῖοι καί τόν ἔζησαν ἀπό κοντά.

Ὁ Μακαριστός Πρωθιεράρχης χαιρόταν νά βλέπει νέους κληρικούς νά πλαισιώνουν τό Ἱερό Θυσιαστήριο, διότι: *«Εἶναι τό μέλλον τῆς Ἐκκλησίας οἱ νέοι ἱερεῖς»* ὅπως χαρακτηριστικά ἔλεγε. Καί οἱ παραινέσεις του: Σοφές, συνετές, πνευματικές.

Ἐνθυμοῦμαι χαρακτηριστικά, σέ μιά συνάντησή μας τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1996 στήν Ἱερά Μονή του, τίς πολὺτιμες συμβουλές του σχετικά μέ τήν ἀγία Ἱερωσύνη καί κυρίως μέ τήν ὅσο τό δυνατόν εὐλαβική προσέγγιση καί τέλεση τοῦ παμμεγίστου μυστηρίου τῆς φρικωδεστάτης θυσίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἡ ὁποία κατά τόν Ἅγιο Ἰωάννη τόν Χρυσόστομο εἶναι *«Σύνοδος οὐρανοῦ καί γῆς»*, κοινωνία καί ἔνωσις ἐπουρανίων καί ἐπιγείων, κεκοιμημένων καί ζώντων.

Μοῦ μιλοῦσε μέ μέθεξη ψυχῆς καί καρδιάς, παρουσιάζοντάς μου ταυτόχρονα καί παραδείγματα παλαιῶν εὐλαβῶν λειτουργῶν, τούς ὁποίους ὁ ἴδιος εἶχε ζήσει (ἀνέφερε καί τό ὄνομα τοῦ Μακαριστοῦ Ἐπισκόπου Καλλίστου Κορινθίας) πρός ἐπίρρωσιν τῶν λεγομένων του.

Καί ὅλα αὐτά, τά ὁποῖα ἔλεγε περί τῆς Θείας Εὐχαριστίας καί τῶν λειτουργῶν του Ὑψίστου, δέν ἦταν λόγια κενά, ἀλλά ἀποτελοῦσαν γιά αὐτόν ἐμπειρίες προσωπικές, πραγματικές, ὑπαρξιακές. Ὅλοι γνωρίζουμε, ἄλλωστε καί ἐνθυμούμεθα, πόσο ἱεροπρεπῆς ὑπῆρξε ὁ ἴδιος ὡς λειτουργός, πόσο ἐντυπωσιακός ὡς ψάλτης μέ τήν κρυστάλλινη φωνή του, πόσο προπάντων διαυγῆς καί ὄντως ἀπαράμιλλος κατά τήν ἐκφορά τῶν λειτουργικῶν εὐχῶν, ἐκφωνήσεων, προφητειῶν καί ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν ἀναγνωσμάτων. Καί τό κήρυγμά του ἦταν μεστό, χριστολογικό, πνευματικό, ἀγωνιστικό. Ὅλα αὐτά ἀπολάμβανα ἐγώ καί ἄλλοι πολλοί ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο.

Τά θλιβερά γεγονότα τοῦ χωρισμοῦ τό 1998 (συνηθισμένα δυστυχῶς στούς κόλπους τῶν ΓΟΧ) ἔως τό τρέχον ἔτος, μοῦ εἶχαν στερήσει κάθε ἐπικοινωνία μέ τόν ἀοίδιμο Προκαθήμενο. Ἡ πρό ὀλίγων μηνῶν ἐπανένταξή μου (προσχώρηση τῆς ἐνορίας μου) στήν Ἱερά Σύνοδο, ὑπό τόν Μακαριστό Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο, ἀπετέλεσε τήν τελευταία μου περί αὐτοῦ ἐμπειρία, ἡ ὁποία εἶναι ὄντως καί στή διήγησή της συγκινητική.

Ἡ πρώτη ἐπαφή μετά 12 ἔτη μέ τόν Ἀρχιεπίσκοπο, ἔλαβε χώρα στίς 2 Μαΐου (ἐορτή ἀνακομιδῆς τῶν ἱερῶν λειψάνων τοῦ Μ. Ἀθανασίου), ὅταν τόν ἐπισκέφθηκα, συνοδευόμενος ἀπό τόν ἐξαίρετο παιδαγωγό-θεολόγο καί ἐκλεκτό φίλο κ. Ζήση Τσιότρα, στήν Ἱερά Μονή του, στά Μέγαρα.

Ἐδῶ θά ἔλεγα μέ ἀπλότητα φραστική ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος στήν ἀρχή τῆς συζητήσεως ἔκανε ὅ,τι ἀκριβῶς κάνει ὁ παππούς στά ἐγγόνια του, πού τά μαλώνει, λίγο αὐστηρά, λίγο παιδαγωγικά, ἀλλά σίγουρα πατρικά καί καρδιακά. Ἀξιοσημείωτη ὡστόσο καί ἀγιομίμητη ὑπῆρξε ἡ ἀνεξικακία τοῦ πρεσβύτου Ἱεράρχου πρός τήν ταπεινότητά μου, γιά κάποια σκληρή κριτική τήν ὁποία εἶχα ἀσκήσει πρός αὐτόν κατά τό παρελθόν (ὅπως καί ἄλλοι) σχετικά μέ ἐκκλησιαστικά ζητήματα.

Ἐλεύθερα καί ἀβίαστα, προθυμότατα καί πατρικότατα μοῦ παρείχε τή συγχώρηση εὐθύς ἀμέσως, ὡς καλός ποιμήν πού γνωρίζει νά αἶρεται ὑπέρανω

προσωπικῶν κινήτρων, παθῶν κλπ. Καί ἀρχίσαμε νά συζητοῦμε τὰ τῆς ἐντάξεώς μου στή Σύνοδο.

Ἀπέραντη πατρική ἀγάπη καί ἐπισκοπική εὐαισθησία ἐξέφρασε ὁ μεταστᾶς Πρωθιεράρχης κυρός Χρυσόστομος κατά τή συνεδρία τῆς Ἱερᾶ Συνόδου τήν 2αν/15ην-7-2010, ὅπου ἔλαβε χώρα ἡ προσχώρησή μου στήν ὑπ' αὐτόν Ἱερά Σύνοδο, πράγμα πού ἔδειξε ἀπό τήν πρώτη στιγμή πόσο ἐπιθυμοῦσε.

Μετά τή λήξη τῆς ὅλης διαδικασίας, ἀφοῦ μέ ἡσπᾶσθη μέ ἀγάπη καί ἐγώ ἔλαβα τήν εὐχή του, εὐχαρίστησα ὅλους, Ἀρχιεπίσκοπο καί λοιπούς Ἀρχιερεῖς, ἔμπλεως χαρᾶς, ξεκίνησα πρὸς ἀναχώρησιν.

Ὅμως, ὁδεύοντας πρὸς τήν πόρτα, ἄκουσα μιὰ φωνή, τήν βαρειά καί ἡγεμονική καί ἀριστοκρατική φωνή τοῦ Ἀρχιεπισκόπου νά μέ καλεῖ πίσω μέ αὐτά τὰ λόγια «*Ε, ποῦ πᾶς; Φεύγεις ἔτσι; Δέν θά μᾶς ψάλλεις κάτι; Πρέπει νά μᾶς ψάλλεις καί μετά νά φύγεις*».

Εὐγενῶς προσπάθησα νά τό ἀποφύγω. Ἀλλά καί ἐκεῖνος εὐγενῶς ἐπέμενε καί πρό τῆς ἀρχιερατικῆς συστάσεως ἀλλά κυρίως πρό τῆς ἐκδηλούμενης ἀγάπης του πρὸς τήν γλυκύτατή μας Ἐκκλησιαστική μουσική, ἐπέστρεψα καί ἔψαλα ἐνώπιον πάντων το «*Ἄξιόν ἐστι*» τοῦ Χατζηθανασίου (ἤχος Α') καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μέ συνόδευε, ἰσοκρατώντας μέ ἀκρίβεια καί ὀρθότητα. Ἀποκατάστασις ἱερέως μετὰ... μουσικῆς.

Μετά ἀπό 20 περίπου ἡμέρες ἀπό ἐκεῖνη τήν τόσο ζεστή ἡμέρα, πέραν τῶν τηλεφωνικῶν ἐπικοινωνιῶν, ἤθελα καί πάλι νά ἐπικοινωνήσω διά ζωῆς μέ τόν Ἀρχιεπίσκοπο καί αὐτό συνιστᾷ ἔκφρασιν εὐγνωμοσύνης καί ἀγάπης υἱικῆς. Ἦταν ἡ τελευταία ἐμπειρία... Τόν ἐπισκέφθηκα στήν Ἱερά Μονή του, ἀπογευματινὴ ὥρα. Τό βράδυ διανυκτέρευσα ἐκεῖ. Συζητήσαμε ἀρκετά, γιά τήν Ἐκκλησία, γιά τό Ἅγιον Ὅρος καί γιά ἄλλα πολλά. Στή συνέχεια ὁδεύσα στήν αὐλή μέ ἓνα βιβλίον γιά μελέτη, ἐκεῖ στά ὠραῖα καθίσματα τῆς μονῆς.

Μετά ἀπό λίγο, εἶδα τόν πολυσέβαστο γέροντα Ἱεράρχη, νά κινεῖται στὸν αὐλόγυρο μέ τό εἰδικό χειροκίνητο ὄχημα (καρότσι), διότι οἱ ἀποστάσεις ἐντὸς τῆς μονῆς ἦταν μεγάλες πλέον γιά τήν ἡλικία καί τὰ προβλήματα τῆς υγείας του. Ἐτρεξα ἀμέσως πρὸς τό μέρος του. Συζητήσαμε καί πάλι γιά λίγο. Σέ μιὰ στιγμή μάλιστα ἀστειεύθηκε, ὅταν τοῦ εἶπα αὐθόρμητα: «*Ἄχ, καί νά μπορούσατε νά ἔρθετε μιὰ Κυριακή στό Βόλο, στήν ἐνορία, τί καλά θά ἦταν!...*». Ἡ ἀπάντησή του: «*Μέ αὐτό τό καρότσι θά ῥθῶ;*». Γελάσαμε ἀμφότεροι. Τέλος ἔλαβα καί πάλι τήν εὐχή του καί

χωρίσαμε. Εἶχε παρέλθει πλέον ἡ ὥρα: «*Ἡ ἡμέρα κέκλικε*»... «*Ὁ ἥλιος ἔγνω τήν δύσιν αὐτοῦ*».

Οὔτε κἂν ὑποψία ὅμως, οὔτε κἂν ψιλὸς λογισμὸς δέν πέρασε ἀπὸ τήν πτωχοτάτη μου καί ἁμαρτωλὸ διάνοια ὅτι σέ 30 ἡμέρες, θά ἔδυε καί ὁ πνευματικὸς ἥλιος τῆς Ἱερᾶ Συνόδου μας, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος...

Πολλοὶ μοῦ εἶπαν «*π. Νικηφόρε, νά χαίρεσαι γιὰ τό γεγονὸς ὅτι εἶσαι ὁ τελευταῖος κληρικός, προσληφθεὶς καί ἀποκατασταθεὶς διὰ χειρῶν τοῦ Μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου. Λές καί σέ περίμενε...*». Καί αὐθόρμητα μοῦ ἔρχεται στό νοῦ, αὐτό τό τόσο παρηγορητικό ἀλλά καί θεολογικὸ χωρίο τοῦ μεγάλου θεολόγου καί φιλοσόφου πατρός, Ἀγίου Γρηγορίου Νύσσης: «*Οὐδέν ἐν τῷ κόσμῳ ἀθεεῖ ἐστι, πάντα δέ, τῆς θείας ἐξῆπτε βουλήσεως*».

Ὦντως, «*οὐδέν ἀθεεῖ*». Τίποτε δέ γίνεται χωρὶς τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Εἴθε καί ἡ πολυπόθητη ἐνότητα τῶν ὑγιῶν δυνάμεων στήν Ἐκκλησία νά ἐπιτευχθῇ. Αὐτές ἦταν οἱ ὠραῖες ἐμπειρίες μου ἀπὸ τὸν μακαριστὸ Ἀρχιεπίσκοπο κυρὸ Χρυσόστομο, πρῶτες καί ἔσχατες. Τὸν ἐνθυμοῦμαι καθημερινῶς καί τὸν μνημονεύω ἀνελλιπῶς...

Μή ἔχοντας κάτι ἄλλο νά προσθέσω, κλείνοντας τήν ταπεινὴ αὐτὴ καί πενιχρὴ ἀναφορά, ἔρχεται στό νοῦ μου ἓνα καταπληκτικὸ χωρίο ἀπὸ τό τελευταῖο βιβλίον τῆς Καινῆς Διαθήκης, τήν Ἱερά Ἀποκάλυψη. Τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, στό Β' κεφάλαιο τοῦ ἐν λόγω προφητικοῦ βιβλίου, περιγράφοντας τὰ θεῖα, ὑπέρκαλλα, οὐράνια βραβεῖα, τὰ ὅποια θά παρᾶσχει ὁ ἀγωνοθέτης Κύριος στοὺς νικητὲς τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνος κατὰ τῆς ἁμαρτίας, μεταξύ τῶν ἄλλων λέγει: «*Ὁ ἔχων οὐς ἀκούστω τί τό πνεῦμα λέγει ταῖς Ἐκκλησίαις. Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου*» (Ἀπ. 2,11).

Ὁ νικητὴς στοὺς πνευματικούς ἀγῶνες, δέν θά ἀδικηθεῖ ἀπὸ τὸν πνευματικὸ καί αἰώνιο θάνατο, πού σάν δεῦτερος, ἀλλὰ ἀσυγκρίτως φοβερώτερος, μετὰ τὸν σωματικὸ, περιμένει ὅποιον δέν μετανοήσει στὴ ζωὴ αὐτή.

Εὐχομαι ταπεινῶς, ὁ ἐλάχιστος πάντων πρεσβύτερος, τήν αἰωνία ἀνάπαυση τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου κυροῦ Χρυσοστόμου. Εὐχομαι ὅπως «*μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου*» ἀλλὰ νά τὸν κατατάξῃ ὁ Κύριος «*ἐν σκηναῖς δικαίων*», «*ὅπου το φῶς τῆς Ζωῆς*».

Τοῦ αἰοιδίου Ἀρχιεπισκόπου κυροῦ Χρυσοστόμου,
ΑἰΩΝΙΑ Ἡ ΜΝΗΜΗ.

ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ:

- Οί πηγές
- Οί μαρτυρίες
- Η αλήθεια

του κ. Γεωργίου Κεκαυμένου

«Οποιος ἐλέγχει τό παρελθόν, ἐλέγχει τό μέλλον» (Γεώργιος Ὁργουελ, 1984)

**Διονυσίου Καλλιάρχου,
του τιθέντος τήν ψυχὴν ὑπέρ
τῶν προβάτων, αἰωνία ἡ μνήμη.**

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τεύχους)

Τὴν ἀνείπωτη φρίκη τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ περιέγραψε μέ τόν πιό γλαφυρό τρόπο καί ὁ μέγας διδάχος τῆς τουρκοκρατίας Ἡλίας Μηνιάτης, ἐπίσκοπος Κερνίκης καί Καλαβρύτων, ὁ ὁποῖος πέθανε τό 1714 σέ ἡλικία μόλις 45 ἐτῶν. Τό 1716 κυκλοφόρησαν γιά πρώτη φορά οἱ περίφημες Διδαχές του σέ μιά ὑπέροχη δημοτική γλώσσα, οἱ ὁποῖες ἀποτελοῦν λαμπρό παράδειγμα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ρητορικοῦ λόγου, ὅπως ὅλοι οἱ ἱστορικοί τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας μέ πραγματικό θαυμασμό ἀναγνωρίζουν. Γι' αὐτό καί εἶχαν ἀμέσως καταπληκτική ἐπιτυχία καί διάδοση, κάνοντας ἀλλεπάλληλες ἐπανεκδόσεις σέ δεκάδες χιλιάδες ἀντίτυπα. Ἐκεῖ ὅμως πού εἶχαν γίνει πάρα πολύ δημοφιλεῖς ἦταν στά μοναστήρια, στίς τράπεζες τῶν ὁποίων διαβάζονταν καί ξαναδιαβάζονταν συνεχῶς κατά τούς ἐπόμενους δύο αἰῶνες.

Λέει λοιπόν ὁ Μηνιάτης στίς Διδαχές, τά ἐξῆς ἀποκαλυπτικά γιά τήν «ὀθωμανική διοίκηση»:

«Ἐως πότε, πανακήρατε Κόρη, τό τρισάθλιον γένος τῶν Ἑλλήνων ἔχει νά εὐρίσκεται εἰς τά δεσμά μιᾶς ἀνυποφέρτου δουλείας; Ἐως πότε νά τοῦ πατῆ τόν εὐγενικόν λαιμόν ὁ βάρβαρος Θράξ; [...] Λοιπόν, εὐσπλαγχνε Μαριάμ, [...] χάρισέ του τήν προτέραν τιμή. Ἀσήκωσέ το ἀπό τήν κοπρίαν τῆς δουλείας εἰς τόν θρόνον τοῦ βασιλικοῦ ἀξιώματος. Ἀπό τά δεσμά εἰς τό σκήπτρον, ἀπό τήν αἰχμαλωσίαν εἰς τό βασίλειον. Καί ἂν ἐτοῦτες μας οἱ φωνές δέν σέ παρακινουῖσιν εἰς σπλάγχνοις, ἄς σέ παρακινήσωσιν ἐτοῦτα τά πικρά δάκρυα, πού μᾶς πέφτουν ἀπό τά μάτια. Ἀλλ' ἀνίσως καί ἐτοῦτα δέν φτάνουν, ἄς σέ παρακινήσωσιν αἱ φωναί των καί οἱ παρακάλεσες τῶν ἀγίων σου, ὅπου ἀκαταπαύστως φωνάζουσιν ἀπό ὅλα τά μέρη τῆς τρισαθλίου Ἑλλάδος. [...] Καί δείχνοντάς σου τήν σκληροτάτην τυραννίδα τῶν ἀθῶν Ἀγαρηνῶν ἐλπίζουσιν, ἀπό τήν ἄκραν σου εὐσπλαγχνίαν, τοῦ ἑλληνικοῦ γένους τήν ἀπολύτρωσιν. [...] Ἀποδέξου λοιπόν, Παναγία Παρθένε, τά δάκρυά μας, [...] δῶσε τόσῃ δυνάμει τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν Δουκὸς τῶν Ἑνετῶν ἐναντίον τῶν ἀνθρωποκτόνων καί αἱμοβόρων βαρβάρων, ὥστε νά σβησθῇ τελείως τό φῶς τοῦ φεγγαρίου».

«Ἀνυπόφερτη δουλεία» καί «σκληρότατη τυραννίδα» ὑφίστατο τό «γένος τῶν Ἑλλήνων», σύμφωνα καί μέ τόν ἐπίσκοπο Ἡλία Μηνιάτη, ἀπό τούς «ἀνθρωποκτόνους καί αἱμοβόρους βαρβάρους», ὅπως ἀποκαλεῖ τούς «πολιτισμένους» καί «ἀνεκτικούς», κατά τά ἄλλα, «ὀθωμανούς». Καί νά σκεφτεῖ κανεῖς ὅτι οἱ παραπάνω ὀλόθερμες προσευχές τοῦ Μηνιάτη γιά τήν λευτεριά τῆς Ἑλλάδας διαβάστηκαν ἀπό χιλιάδες χριστιανούς ραγιαδες σ' ὅλη τήν αὐτοκρατορία, ἐνῶ ἐκφωνήθηκαν δημόσια πολλές ἑκατοντάδες φορές στίς τράπεζες τῶν μοναστηριῶν καθ' ὅλην τήν διάρκεια τῆς τουρκοκρατίας. Λόγια πού περιγράφουν ὡμά καί ἀπροκάλυπτα ὄχι μόνον τήν τουρκική κτηνωδία, ἀλλά καί τόν ἀσίγαστο πόθο τῶν Ἑλλήνων γιά τή λευτεριά τους. Τόσο τουρκόφιλη ἦταν τότε ἡ Ἐκκλησία καί οἱ λειτουργοί της...

Ἡ ἐπόμενη μαρτυρία γιά τό θέμα πού διερευνᾶμε προέρχεται καί πάλι ἀπό ἕναν πατριάρχη Ἱεροσολύμων, τόν Χρύσανθο Νοταρά, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ὁ πρῶτος Ἑλληνας διαφωτιστής, ἀλλά καί

έναν από τους πρώτους διαφωτιστές στην παγκόσμια ιστορία, αφού πέθανε τό 1731, δηλαδή τότε που μόλις ξεκινούσε την δράση του ο Βολταίρος!

Η σχετική αναφορά του πατριάρχη υπάρχει σέ ένα από τά πλέον επίσημα έγγραφα του, στό Σιγίλιώδες Γράμμα που απέστειλε τό 1728 στόν ήγεμόνα της Μολδοβλαχίας Γρηγοράσκο Γκίκα, μέ τό όποιο τόν προτρέπει νά ανεγείρει στην ήγεμονία του «φροντιστήρια», δηλαδή ανώτατες σχολές. Έκεί, εξαίροντας την σπουδαιότητα των σχολείων, περιγράφει μέ τόν πιο θερμό τρόπο τά αγαθά που φέρνει στους ανθρώπους ή παιδεία καί οί επιστήμες. Πά νά δείξει λοιπόν, καί εκ του αντιθέτου, ποιά είναι τά αποτελέσματα που επιφέρει ή έλλειψη των σχολείων, αναφέρει μεταξύ πολλών άλλων καί τά εξής:

«[Μέ τά “φροντιστήρια” καί τίς ακαδημίες που είχαν παλιά,] Αθήναι καί Ελλάς ζύμπασα, επί μέγα εύκλείας καί δόξης παρήλασεν. Έφ’ όσω γάρ ταύτη γυμνάσια περιφανή καί ακαδημιαί ήκμαζον, τοσούτω διατεθρυλλημένη [...] έτύγχανε, ως καί παροιμία παρ’ Έλληνσι κεκρατηκέναι, τόν μή Έλληνα βάρβαρον αποφαίνουσα. Έξ ότου δέ τούτων έστέρηται, ζυγῶ δουλείας βαρυτάτω καί τυραννικοτάτω υποπετωκυία, [...] δύστηνος καί άξία θρήνων αποκατέστη».

Όσο ή Αθήνα καί όλη ή Ελλάδα είχαν «φροντιστήρια», «γυμνάσια» καί «ακαδημίες» είχαν φτάσει σέ μεγάλη δόξα. Αλλά όταν μπήκαν κάτω από τόν «βαρύτατο» καί «τυραννικότατο» «ζυγό» της «δουλείας», όλα αυτά τά έχασαν καί ή «δυστυχισμένη» «Ελλάδα» κατάντησε άξια μόνον γιά «θρήνους», λέει έδῶ ο πατριάρχης Χρύσανθος. Πολύ παράξενη αντίληψη γιά τόν «συνεταρισμό» τους μέ τους Τούρκους είχαν όλοι αυτοί οί ανώτατοι άξιωματοϋχοι της Έκκλησίας, μιås καί δέν έχαναν εύκαιρία νά εκφράζονται γιά τους Όθωμανούς συνεταίρους τους μέ τόν πιο άρνητικό καί υποτιμητικό τρόπο!

Έλλάδα, Έλληνες καί Έκκλησία

Έδῶ ακριβώς πρέπει νά κάνουμε την εξής παρατήρηση. Ο καθηγητής Πασχάλης Κιτρομηλίδης διατυπώνει την θέση πως στό τέλος της Βυζαντινής αυτοκρατορίας άνθρωποι σαν τόν Πλήθωνα υποστήριζαν ότι οί κάτοικοι της αυτοκρατορίας αυτής ήταν «Έλληνες τό γένος». Αυτές όμως οί άπόψεις, οί όποιες μπορούν νά χαρακτηρισθουν ως

έναν «νεοελληνικός πρωτο-έθνικισμός», καταποντίσθηκαν τελείως μέ την άλωση της Πόλης, του Μυστρά καί της Τραπεζούντας. Δηλαδή, μέχρι τό 1461 οί παραπάνω άπόψεις, κατά τόν καθηγητή Κιτρομηλίδη, είχαν εξαφανιστεί πλήρως. Καί αυτό γιατί «ή όθωμανική κατάκτηση, αποκλείοντας την ελληνική κοινωνία από την δυτική αναγέννηση, [...] συνέβαλε στην επιβολή της παραδοσιακής, αϋστηρά όρθόδοξης κοσμοθεωρίας». Καί μέ τό που επικράτησε ή «όρθόδοξη κοσμοθεωρία», «ή πρώτη υποδήλωση μιås νέας ελληνικής ταυτότητας, προσδιορισμένης σέ σχέση μέ τόν αρχαίο ελληνικό πολιτισμό [...] έξοβελίστηκε πλήρως».

Αυτός ο «νεοελληνικός πρωτο-έθνικισμός» είχε διαμορφώσει τίς άπόψεις «ελάχιστων καί χωρίς καμία επιρροή διανοουμένων του ύστερου Βυζαντίου που κατασκεύασαν άμήχανα τά πρώτα ύποτυπώδη ιστορικά στοιχεία της ελληνικής έθνικής ταυτότητας από τόν 15ο αιώνα, ως τους επιγόνους τους επαναστάτες των ευρωπαϊκών στοών των αρχών του 19ου αιώνα.[...] Αυτοί πρώτοι, ένώπιον του πολιτικού καί πολιτισμικού άδιεξόδου που δημιουργούσε ή όθωμανική κατάκτηση, αναγκάστηκαν νά στραφουν στην ιστορία προκειμένου νά αυτοπροσδιοριστουν».

Χαρακτηριστικό είναι τό παράδειγμα του Νεκταρίου Ίεροσολύμων, τόν όποιον επέλεξε ο καθηγητής Κιτρομηλίδης νά προβάλλει ως παραδείγματα της «όρθόδοξης κοσμοθεωρίας». Έτσι, σύμφωνα μέ τόν σεβαστό καθηγητή, ο πατριάρχης Νεκτάριος στό έργο του Έπιτομή της Ίεροκοσμικής Ιστορίας εξέφραζε ξεκάθαρα μιá πολιτική ταύτιση μέ την

όθωμανική μοναρχία. «[Γι' αυτό και] αναφερόμενος στην όθωμανική κατάκτηση της Μέσης Ανατολής, τον 16ο αιώνα, πανηγύριζε τις νίκες του Σουλτάνου, που είχαν επιτέλους επαναφέρει αυτές τις περιοχές υπό το σκήπτρο της βασιλίδας των πόλεων. [...]

Ούτε για μία στιγμή δεν φαίνεται να πέρασε από το νοῦ τοῦ εὐσεβοῦς συγγραφέα ἡ σκέψη ὅτι ἡ βασιλίδα τῶν πόλεων (Κωνσταντινούπολη), στήν κυριαρχία τῆς ὁποίας εἶχαν ὑποταχθεῖ ἡ Παλαιστίνη καί ἡ Αραβία, βρισκόταν καί ἡ ἴδια αἰχμάλωτη ἑνός ξένου καί χριστιανομάχου δυνάστη. Ἐντοπίζεται καί στό σημείο αὐτό ἡ πολιτική ταύτιση τῆς ἡγεσίας τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας μέ τό ὀθωμανικό καθεστῶς, ἡ ὁποία εἶναι ἐμφανῆς καί στή στάση τῶν Φαναριωτῶν. [...] Συλλογικό πνεῦμα καί ἐθνική μνήμη δηλώνονταν μέ τήν ἀναφορά «ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες», πού ὑπῆρχε μόνο γιά νά τονίσει τή δογματική ἀντιπαράθεση τῶν Ἑλλήνων μέ τούς αἰρετικούς τῆς Δύσης».

Πολύ ἐντυπωσιακό τό παράδειγμα τοῦ καθηγητῆ. Μόνον πού ὅταν θέλουμε νά ἔχουμε τήν ὀλοκληρωμένη εἰκόνα τῆς σκέψης ἑνός ἀνθρώπου, πρέπει νά λαμβάνουμε ὑπόψιν μας ὅλα τά ἔργα του καί τά γραφτά του. Γιατί ἂν τό κάνουμε αὐτό, τότε βλέπουμε νά ἀλλάζει πολύ τό τοπίο καί κάποιες βεβαιότητές μας νά ἀνατρέπονται ἀπό τά θεμέλιά τους. Λέει ὁ καθηγητής Κιτρομηλίδης πώς «ὁ Νεκτάριος Ἱεροσολύμων εἶχε πολιτική ταύτιση μέ τήν ὀθωμανική μοναρχία, ἐνῶ δέν φαίνεται νά πέρασε ἀπό τό νοῦ του ἡ σκέψη ὅτι ἡ βασιλίδα τῶν πόλεων (Κωνσταντινούπολη) [...] βρισκόταν καί ἡ ἴδια αἰχμάλωτη ἑνός ξένου καί χριστιανομάχου δυνάστη».

Καί ὅμως εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Νεκτάριος Ἱεροσολύμων, ὁ ὁποῖος εἶδαμε παραπάνω νά λέει πώς «οὐκ [...] ἐστὶ πόλις καί τόπος, ὅπη τῶν ὀρθοδόξων ἡμῶν οὐ προχέονται ὑπέρ τῆς εὐσεβείας τά αἵματα. [...] Ἰδε, τοιγαροῦν, ὁποία νῦν ἡ Ἑλλάς καί ἡ ὀρθόδοξος Ἀνατολὶς. [...] Τεταπεινωμένη μέν κατὰ τόν κόσμον, δεδοξασμένη δέ κατὰ τόν Θεόν. [...] Εἰ καί ἐάλω ἡ Κωνσταντινούπολις καί ἐδουλώθει, τό ἔθνος οὐδαμῶς ἐξερριζώθει».

Ὅχι μόνον περνάει ἀπό τό μυαλό του, ἀλλά γνωρίζει πολύ καλά ὁ πατριάρχης τό πόσο χριστιανομάχος εἶναι ὁ δυνάστης. Καί ἐπειδὴ ἀκριβῶς ξέρεي πολύ καλά ὁ πατριάρχης μέ τί βάρβαρο κατακτητὴ ἔχει νά κάνει, φροντίζει στά κείμενα πού δη-

μοσιοποιεῖ ὁ λόγος του νά ἀκούγεται «φιλικός» καί «εὐχάριστος» στά αὐτιά τοῦ κατακτητῆ. Ὅμως, στά κείμενα πού ξέρει πῶς δέν πρόκειται νά τά δεῖ τότε ὁ Τοῦρκος δυνάστης, ἐκφράζει αὐτό ἀκριβῶς πού πιστεύει καί αἰσθάνεται γιά τόν κτηνώδη καί αἱμοχαρῆ τύραννο τοῦ ἔθνους.

Εἶναι πραγματικά πρὸς τιμὴν τοῦ καθηγητῆ Κιτρομηλίδη τό ὅτι ἀναφέρει πῶς ὁ πατριάρχης Νεκτάριος ἀποκαλοῦσε τούς συγχρόνους του καί τόν ἑαυτό του «Ἕλληνες». Ὅμως δέν εἶναι καθόλου πειστικός ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖον προσπαθεῖ νά δικαιολογήσει αὐτὴν τὴν πολὺ ἄβολη γιά τὴν ἀναθεωρητική ἱστορία ἀναφορά τοῦ πατριάρχου. Ὁ καθηγητὴς Κιτρομηλίδης ὑποστηρίζει πῶς αὐτές οἱ ἀναφορές τοῦ Νεκτάρου σέ «Ἕλληνες» γίνονται μόνον «γιά νά τονίσει τὴ δογματικὴ ἀντιπαράθεση τῶν Ἑλλήνων μέ τούς αἰρετικούς τῆς Δύσης». Ὅμως, ἂν σκοπὸς τοῦ πατριάρχου ἦταν νά τονίσει τὴν διαφορὰ μεταξύ ὀρθοδόξων καί δυτικῶν, τότε μόνον σέ «Ἕλληνες δέν θά ἔπρεπε νά ἀναφερθεῖ. Ἄλλωστε, οἱ ἴδιοι οἱ ἀναθεωρητές ἱστορικοὶ εἶναι πού μέ ἰδιαίτερη ἔμφαση τονίζουν πῶς «ἡ σχέση τῆς ρωμαϊκῆς συνείδησης μέ τὴν ὀρθόδοξη εἶναι ταυτόσημες καί ἀντιθετικές σέ κάθε ἐννοια ἑλληνικότητας». Γι' αὐτό καί ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς στά τέλη τοῦ 18ου αἰῶνα ἔλεγε: «Δέν εἴστενε Ἕλληνες, δέν εἴστενε ἀσεβεῖς, αἰρετικοί, ἄθεοι, ἀλλ' εἴστενε εὐσεβεῖς ὀρθόδοξοι χριστιανοί». Ἄρα, ἂν ὁ Νεκτάριος εἶχε ὡς στόχο του νά τονίσει τίς διαφορές τῶν ὀρθοδόξων μέ τούς δυτικούς, ἔπρεπε νά κάνει λόγο αὐστηρά καί μόνον σέ Ρωμιούς, σύμφωνα μέ τά στερεότυπα τῆς «προοδευτικῆς» καί ἀναθεωρητικῆς ἱστοριογραφίας.

Ὁ Νεκτάριος Ἱεροσολύμων δέν ἀναφέρεται σέ «Ἕλληνες οὔτε τυχαῖα, οὔτε εὐκαιριακά. Τό κάνει ἐνσυνείδητα, ἀκριβῶς διότι πιστεύει πῶς οἱ χριστιανοὶ ραγιάδες τοῦ σουλτάνου πού μιλοῦν ἑλληνικά δέν εἶναι ἀπλά καί μόνον ἑλληνόφωνοι, ἀλλὰ καθαροὶ Ἕλληνες κατὰ τὴν ἐθνικὴ τους καταγωγὴ καί προέλευση, ὅπως καί ὁ ἴδιος. Καί αὐτό δέν τό πίστευε μόνον ὁ Νεκτάριος, ἀλλὰ καί ὅλα τά ἄλλα ἀνώτατα στελέχη τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως εἶδαμε.

Ὅταν λοιπὸν ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς ἔλεγε στοὺς χριστιανοὺς πού τόν ἄκουγαν «δέν εἴστε Ἕλληνες» δέν τό ἐννοοῦσε ἐθνικά, ἀλλὰ μόνον θρησκευτικά. Καί αὐτό διότι ἡ λέξη «Ἕλληνες» γιά τὴν ὀρθόδοξη κοσμοθεωρία, ἐνῶ στήν ἐθνικὴ διάστασή

της σήμαινε τόν άνθρωπο πού ανήκει στό έλληνικό έθνος, στην θρησκευτική διάσταση σήμαινε «ειδωλολάτρης». Έτσι, σύμφωνα μέ τήν κοσμοθεωρία τής Έκκλησίας κατά τήν τουρκοκρατία, οί έλληνόφωνοι ραγιάδες τοῦ σουλτάνου ως πρός τήν θρησκευτική τους πίστη δέν ήταν «Έλληνες», ἀκριβῶς ἐπειδή ήταν χριστιανοί. Όμως, ως πρός τήν έθνική τους ταυτότητα ήταν, γιά τήν Έκκλησία πάντα, καθαροί Έλληνες, μέλη τοῦ πανάρχαιου καί ζωντανοῦ, παρά τόν ἀφόρητο ζυγό, Έλληνικοῦ έθνους. Γι' αὐτό ήταν ὁ ἅγιος Κοσμάς πάλι πού ἔλεγε στους χριστιανούς πού τόν ἀκουγαν ὅτι «*ἡ Έκκλησία μας εἶναι ἑλληνική καί τό γένος μας εἶναι ἑλληνικόν*».

Οί ἀπόψεις τοῦ καθηγητῆ Κιτρομηλίδη εἶναι ιδιαίτερα προσφιλεῖς στους ἀναθεωρητές ιστορικούς καί συγκροτοῦν τήν συνολική τους θέση γιά τό ζήτημα τής ἐθνικῆς συνείδησης τῶν Ἑλλήνων. Κατ' αὐτούς, οί σημερινοί Έλληνες μέχρι τό 1770 οὔτε ὀνόμαζαν τόν ἑαυτό τους «Έλληνες», οὔτε ἑλληνική ἐθνική συνείδηση εἶχαν. Έτσι, μέχρι καί τόν 17ο αἰῶνα δέν ὑπῆρχαν οὔτε Έλληνες, οὔτε Τούρκοι ως ξεχωριστές ἐθνότητες. Γι' αὐτό καί μέχρι τά τέλη τοῦ 18ου αἰῶνα, ἡ ἀντίληψη τής καταγωγῆς ἀπό τούς ἀρχαίους Έλληνες δέν ήταν διαδεδομένη παρά σέ λιγοστούς λόγιους. Ὁ ὅρος «Έλληνες» δήλωνε μόνο τούς ἀρχαίους Έλληνες καί ταυτιζόταν μέ τούς εἰδωλολάτρες. Τό σύνολο τῶν ὀρθοδόξων συναποτελοῦσε ἀνεξαρτήτως γλώσσας μιά ιδιαίτερη φαντασιακή κοινότητα μέ θρησκευτικά - κοσμικά χαρακτηριστικά, τό γένος τῶν Ρωμιῶν ἢ τό Ρούμ-μιλέτ γιά τίς ὀθωμανικές ἀρχές. Έτσι, ἡ σχέση τής ρωμαίικης συνείδησης μέ τήν ὀρθόδοξη εἶναι ταυτόσημες καί ἀντιθετικές σέ κάθε ἔννοια «ἐλληνικότητας». Ὁρθοδοξία καί Ἑλληνικότητα ήταν λοιπόν δύο ἔννοιες τελείως ἀντίθετες μεταξύ τους.

Γι' αὐτό καί ἡ Έκκλησία ήταν πάντοτε ἀντίθετη σέ κάθε ἀπόπειρα γιά ἐπανάσταση καί ἀνεξαρτησία, καί στην ἐπανάσταση τοῦ 1821, διότι «*γιά τήν Έκκλησία τό σύστημα τής κατάκτησης καί ἡ κραταιά βασιλεία τοῦ σουλτάνου ἀντιπροσώπευε τήν ἐκ Θεοῦ προνοημένη τάξη του κόσμου*». Γι' αὐτό καί τό πατριαρχεῖο [...] συνεβούλευε ἀπειλητικά τήν ὑποταγή, διότι πᾶσα ἀπειθεία ήταν ἁμαρτία καί ἐναντίωση στό «θέλημα τοῦ Θεοῦ». Έτσι, «*ἡ ἔκρηξη τής Ἐπανάστασης του 1821 βρῆκε τήν ἑλληνική*

Έκκλησία νά προπαγανδίζει, ἐπί ποινή ἀφορισμοῦ καί διώξεων, τή συνέχιση τής ὑποταγῆς στή θεόπεμπτη σουλτανική ἐξουσία». Πράγμα πού εἶχε ὡς συνέπεια οί ἄνθρωποι νά κατακτήσουν «τό δικαίωμα νά εἶναι ἐλεύθεροι [...] μέ πολύ αἷμα καί μέ ἀντίπαλο τήν Έκκλησία», ἡ ὁποία, ὅπως ήταν φυσικό, ἀπουσίαζε «ἀπό τήν προετοιμασία καί ὀργάνωση τής Ἐπανάστασης».

Ἡ λέξη Έλληνας ἀρχίζει νά χρησιμοποιεῖται ἀπό τούς Ρωμιούς ραγιάδες τοῦ σουλτάνου μόνον μετά τό 1770, χάρις στην ἐπίδραση τοῦ γαλλικοῦ διαφωτισμοῦ. Καί αὐτό εἶναι ἀπόλυτα φυσικό, ἀφοῦ «Τό ἑλληνικό έθνος συγκροτεῖται σταδιακά ἀνάμεσα στό 1770 καί τό 1820, ἀπό μερίδες τριῶν ἐθνοπολιτισμικῶν κοινοτήτων τής Ὁθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας (Ρωμιῶν, Ἀρβανιτῶν, Βλάχων), ὑπό τήν ἰδεολογική ἡγεμονία τοῦ νεοελληνικοῦ διαφωτισμοῦ καί ὑπό τήν ἡγεσία τριῶν κοινωνικῶν κατηγοριῶν (λογίων, ἔμπορων, ὀπλαρχηγῶν)». Καί «*μέ τήν ἀναγωγή ἑνός ἀκατέργαστου παρελθόντος σέ σύστημα ἱστορικῆς ἐξέλιξης, θεμελίωσαν οἱ δημιουργοί του διαφωτιστές διανοούμενοι μιά φαντασιακή, ἀρχικά, ταυτότητα-κοινότητα, τούς Έλληνες*». Καί ήταν τόσο κυρίαρχη ἡ ἰδεολογία τοῦ ἐθνικισμοῦ στόν νεοελληνικό διαφωτισμό, ὥστε ἀκόμη καί οἱ κληρικοί πού ἐντάχθηκαν στόν σ' αὐτόν «ἀσπάστηκαν τήν ἐθνική ἰδέα, ἀρνούμενοι τήν αὐτοκρατορική τυραννία καί τόν πολιτικά δίδυμο πατριαρχικό οἰκουμενισμό».

Γι' αὐτό καί «τό ἰδεῶδες τής ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας δέν ἀποτελεῖ πάγιο καί διαχρονικό πολιτικό ὄραμα, ἀλλά ἱστορικά προσδιορισμένο ἰδεολογικό καί πολιτικό φαινόμενο τής νεοτερικότητας». Μόνον κάτω ἀπό «τήν κυριαρχία τής Ἐθνικῆς Ἰδέας, τό ἰδανικό τής ἐλευθερίας (τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας), γιά τό ὁποῖο εἶχαν πολεμήσει οἱ ἄνθρωποι τοῦ Εἰκοσιένα, παρουσιάζεται ὅτι ἐνέπνεε ἀνέκαθεν τούς ἴδιους ἀλλά καί τούς προγόνους τους, ἀπό τούς πιό κοντινοῦς μέχρι τούς πλέον μακρινούς». Δηλαδή, μέ δύο λόγια, οἱ ἑλληνόφωνοι χριστιανοί ραγιάδες ἄρχισαν νά ἀποζητᾶνε τήν ἐλευθερία τους ἀπό τούς «Ὁθωμανούς» μόνον μετά τό 1770, κάτω ἀπό τήν ἐπίδραση τῆς ἐθνικιστικῆς ἰδεολογίας τοῦ νεοελληνικοῦ, δηλαδή τοῦ γαλλικοῦ διαφωτισμοῦ.

Όμως ἀπό τίς πηγές πού ἤδη παραθέσαμε εἶναι πιά ξεκάθαρο πῶς ἐξάγονται πολύ διαφορετικά συμ-

περάσματα από εκείνα του καθηγητή Κιτρομηλίδη και όλων των άλλων αναθεωρητών ιστορικών. Και αυτό διότι μέσα από τούτα δώ τα κείμενα είχαμε την ευκαιρία ν' ακούσουμε τον αρχιγραμματέα του οίκου-μενικού πατριαρχείου Θ. Ζυγομαλά, τον πατριάρχη Ίεροσολύμων Νεκτάριο, τον οίκουμενικό πατριάρχη Κύριλλο Λούκαρη, τον πατριάρχη Ίεροσολύμων Χρυσάνθο και τον επίσκοπο ΉλΙΑ Μηνιάτη νά αποκαλούν «Έλληνες» τους χριστιανούς κατοίκους της Όθωμανικής αυτοκρατορίας πού μιλούσαν ελληνικά και νά ονομάζουν «Ελλάδα» τήν χώρα, όπου εκείνοι κατοικούν. Και όλα αυτά πάντοτε σέ άμεση σύνδεση μέ τό αρχαιοελληνικό παρελθόν, αιώνες πριν τό 1770 και τά όρλωφικά.

Ταυτόχρονα, είδαμε τούς «σκοταδιστές» αξιωματούχους τής Έκκλησίας νά αναφέρονται διαρκώς, και μέ αξιοσημείωτη επιμονή, σέ «δεινά», σέ «βαρβαρότητα» και σέ «βαρύτατο τουρκικό ζυγό» και νά προσεύχονται όλόθερμα στόν πανάγαθο Θεό για τήν Έλευθερία της Ελλάδας. Και όλ' αυτά αιώνες πριν τον γαλλικό διαφωτισμό και τήν νεοτερικότητα.

Αυτό σημαίνει πώς όταν επικράτησε ή «όρθόδοξη κοσμοθεωρία» τής Έκκλησίας όχι μόνον δέν εξαφάνισε τήν εκδήλωση τής νέας ελληνικής ταυτότητας, όπως διατυμπανίζουν οι «μοντέρνοι» και «μεταμοντέρνοι» ιστορικοί, αλλά έκανε ακριβώς τό αντίθετο: Η Έκκλησία ενθάρρυνε και στήριξε απόλυτα τήν έκφραση τής ελληνικής ταυτότητας των Νεοελλήνων, μέ αποτέλεσμα νά βρίσκεται σέ απόλυτη ταύτιση και συνάφεια μέ τίς θέσεις και τίς απόψεις του Πλήθωνα.

Μετά από όλα αυτά μπορούμε νά καταλάβουμε τό πόσο έπιστημονικά έγκυρες μπορεί είναι οι απόψεις όλων εκείνων πού όμνούν στην «έπιστημονική γνώση και τήν πρόοδο».

Η Έκκλησία όχι μόνον δέν «ταυτίστηκε πολιτικά μέ τήν Όθωμανική μοναρχία», αλλά κατήγγειλε σέ όλους τήν βαρβαρότητα του άπιστου Τούρκου προς κάθε κατεύθυνση. Και βέβαια αυτό τό έκανε όχι στά δημόσια κείμενά της, πού μπορούσαν νά πέσουν στά χέρια των Τούρκων, αλλά σέ εκείνα πού ήταν βέβαιο πώς θά παρέμεναν σέ έμπιστα χριστιανικά χέρια.

Και για νά βεβαιωθούμε μία και καλή γι' αυτό, θά παραθέσω μία πολύ μαρτυρία μέ ιδιαίτερη αξία και

σημασία, σχετικά μέ τον ρόλο πού έπαιξε ή Έκκλησία στην εκδήλωση τής επανάστασης του '21. Πρόκειται για τήν μαρτυρία πού καταθέτει όχι κάποιος τυχαίος, αλλά ό ίδιος ό Έγκελς.

Ό Μάρξ και ό Έγκελς ήταν απόλυτα αντίθετοι στην ελληνική επανάσταση του '21, όπως και σέ κάθε άλλη ελληνική επανάσταση. Γι' αυτό και έπνεαν μένεα ενάντια στην Ρωσσία, επειδή θεωρούσαν πώς ήταν ή μοναδική υπεύθυνη για τήν υποκίνηση και τό ξέσπασμα τής έθνικής μας επανάστασης. Περιγράφοντας ό Έγκελς τό πώς οι «Ρώσοι πράκτορες» υποκίνησαν τήν επανάσταση, αναφέρει κατά λέξη τά εξής: «Εκατοντάδες Ρώσοι πράκτορες περιέρχονταν τήν Τουρκία, παρουσιάζοντας στους Έλληνορθόδοξους τον όρθόδοξο αυτοκράτορα ως τήν κεφαλή, τον φυσικό προστάτη και τον τελικό έλευθερωτή τής καταπιεσμένης Ανατολικής Έκκλησίας. Ό κλήρος τής Έλληνορθόδοξης Έκκλησίας πολύ γρήγορα οργανώθηκε σέ μία μεγάλη συννομωσία μέ σκοπό τήν διάδοση των ιδεών αυτών. Η σερβική εξέγερση του 1804 κι ό ελληνικός ξεσηκωμός του 1821 υποκινήθηκαν άμεσα από ρωσικό χρυσάφι και ρωσική έπιρροή».

Τί μάς λέει ό Έγκελς; Ότι ή Έκκλησία όχι μόνον δέν προπαγάνδιζε «τήν συνέχιση τής ύποταγής στη θεόπεμπτη σουλτανική έξουσία», αλλά ήταν εκείνη πού πρωτοστάτησε στην «συννομωσία» των Ρώσων για τον ξεσηκωμό των Ελλήνων και των Σέρβων. Αρχισυννομώτες τής επανάστασης οι «παπάδες», κατά τον Έγκελς, και όχι συνεργάτες του σουλτάνου, όπως πάρα πολύ θά ήθελε ό ίδιος. Και γι' αυτό φυσικά τούς «περιποιείται» αναλόγως! Και θέλω νά πιστεύω πώς ό Έγκελς τουλάχιστον δέν είναι δυνατόν νά κατηγορηθεί πώς «πρωταγωνιστεί στην παραγωγή ιστορικών μύθων», ή ότι «παραποιεί τήν Ιστορία και νά κατασκευάζει ιστορικούς μύθους» για χάρη τής... Έκκλησίας!

Μετά από όλα αυτά καταλαβαίνουμε τό πόσο μεγάλο δίκιο έχει ό καθηγητής Απόστολος Διαμαντής, όταν μάς λέει πώς όλες αυτές οι απόψεις των αναθεωρητών ιστορικών απλά «προδίδουν τό χαμηλό επίπεδο τής κυρίαρχης σημερινής ελληνικής ιστοριογραφίας -ή όποία ασθμαίνουσα δείχνει νά τό υπερασπίζεται- αλλά και τήν ιδεολογική της πρόσδεση στις στρατηγικές επιλογές τής παγκοσμιοποιημένης νέας οικονομικής και πολιτικής τάξης».

(συνεχίζεται)

ΕΙΣ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΙΕΡΑΝ*

υμπληροῦται 35ετία ἀπὸ τῆς ὁσίας κοιμήσεως τοῦ σεπτοῦ Ποιμενάρχου τῆς Ἐκκλησίας μας, τοῦ ἐν μακαριστοῖς πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου, τοῦ κλεῖσαντος τὸν ἱερόν ἡμῶν ἀγῶνα καὶ προσδόσαντος ὁλοκληρωμένην ἐκκλησιαστικὴν μορφήν εἰς αὐτόν διὰ συγκροτήσεως κανονικῆς Ἱερᾶς Συνόδου μέ Ἀποστολικὴν διαδοχὴν ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν συνεργατῶν τοῦ Ἀρχιερέων, ὡς συνέχειαν τῆς μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς ὀρθοτομούσης τὸν Λόγον τῆς Ἀληθείας ἀκαινοτομήτως κατὰ τὰ θέσμια τῶν Πατέρων.

Ἐπὶ τῇ σεπτῇ Αὐτοῦ ἐορτῇ, κατὰ τὸν διανυόμενον μῆνα Νοέμβριον, ἐπανερχονται εἰς τὴν μνήμην μας ἡ μεγάλη ἐκείνη μορφή, πού κατὰ θεῖαν Πρόνοιαν ἔδωσε πνοὴν καὶ ζωὴν εἰς τὸ κίνημα τῆς εὐσεβείας.

Πράγματι ἡ θαυμασία ἐκείνη χρονικὴ περίοδος, ἐνέπνεε τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν σοβαρότητα τοῦ ἀγῶνος μας καὶ τὸν καθίστα ἐπαινετὸν καὶ περιζήλον, ἔχοντα περιεχόμενον καὶ ἰδανικὰς ἐπιδιώξεις, τὴν ἐπαναφορὰν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἀρχαίαν ἀξίν καὶ εὐσεβῆ παράδοσιν.

Τοῦτου ἀνάμνησιν ἱεράν τελοῦντες, ἐπαναφέρομεν εἰς τὴν ἐνθύμησίν μας τὴν τεσσαρακονθήμερον ἐπιμνημόσυνον δέησιν ἀπὸ τῆς ὁσίας κοιμήσεώς του τὴν ὁποῖαν ἐτίμησαν πολὺς λαὸς καὶ ἐξέχουσαι προσωπικότητες εἰς τὴν αἵθουσαν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ὁδὸς Μαινάνδρου, καὶ παραθέτομεν τὴν ὁμιλίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἐκκλησίας μας κ. Χρυσοστόμου, Ἀρχιμανδρίτου τότε καὶ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία ὑπὸ τύπον τοποτηρητείας προΐστατο τῆς ἐν χρεΐᾳ τελούσης Ἐκκλησίας μας.

«Σεβαστέ Πρόεδρε καὶ λοιπὰ μέλη τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἀδελφόν Ἱερατεῖον.

Τέχνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά.

Ἡ ἐπέτειος τοῦ σημερινοῦ γεγονότος, διὰ νὰ τιμηθῇ ἡ μνήμη ἐνός ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ἀνδρῶν τῆς συγχρόνου Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, οὐδόλως πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς οὐδέτερον πνευματικόν γεγονός.

Ἀντιθέτως εἶναι πρᾶξις τῆς ὁποίας ἡ ἐπίδρασις καὶ αἱ προεκτάσεις ἐκτείνονται πολὺ βαθέως εἰς τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ τοῦτο διότι ὁ τιμώμενος ἀνὴρ ἐνεσάρκωσε καὶ ἐνεψύχωσε τὸ πνεῦμα ἐνός ἐκκλησιαστικοῦ ἀγῶνος, ὅστις συνεχίζεται μέ ἀμείωτον ἔντασιν μέχρι σήμερον.

Τὸ πνεῦμα ἐνός ἀγῶνος, ὅστις θὰ συνεχισθῇ καὶ εἰς τὸ μέλλον ἕως ὅτου εὕρῃ τὴν δικαίωσιν, τὴν ὁποῖαν ἀσφαλῶς τὸ ὀρθόδοξον φρόνημα θ' ἀναγνωρίσῃ ἀργά ἢ γρήγορα.

Ὅταν λοιπὸν ἀναφερόμεθα εἰς τὴν μνήμην τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν ποιμενάρχου, θίγομεν τὸ καθολικὸν πρόβλημα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ προσδιορίζομεν τὸν σεισμόν, πού συγκλονίζει αὐτὴν, τὸ ἐπικέντρον τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται εἰς τὴν ἡμερολογιακὴν καινοτομίαν.

Θὰ ἦτο συνεπῶς κενὴ περιεχομένου μία συγκέντρωσις ἥτις θ' ἀπεχρωμάτιζε τὸ σημερινόν γεγονός ἀπὸ τὴν σημασίαν του καὶ θὰ ἐτίμα τὸν μέγα ἐκεῖνον ἄνδρα μέ λόγους κενούς χωρὶς ν' ἀναφερθῇ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀγῶνος του καὶ εἰς τὴν ἐντολὴν τὴν ὁποῖαν μᾶς ἐκληροδότησε, ἐντολὴν ὁμολογητῶν καὶ ἀγωνιστῶν τῆς παραδόσεως.

Τοῦτο θὰ ἦτο πλαστογράφησις καὶ παραχάραξις τῆς πνευματικῆς διαθήκης αὐτοῦ, θὰ ἦτο

* «Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ», Ἀρ. φ. 829, Ὀκτώβριος-Νοέμβριος 1989, σελ. 28-29.

προδοσία τῶν ἀρχῶν τάς ὁποίας μέ τόσῃν αὐτοθυσίαν καί ὀρθόδοξον ἀγωνιστικότητα ὑπερήσπισε διά βίου.

Εἶναι γνωστόν, ἄλλωστε, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τοὺς ἁγίους αὐτῆς στρατιώτας, ἀποστόλους, μάρτυρας, ὁμολογητάς, καλοῦσα τὰ τέκνα αὐτῆς νά συνεχίσουν τό ἔργον τῶν ἁγίων ἐκείνων ἀνδρῶν.

Συνεπῶς ὁποιοῖδήποτε λόγοι ἐκφωνούμενοι πρὸς τιμὴν τοῦ ἐξαίρετου ἀνδρός τῆς Ἐκκλησίας ἀοιδίου ποιμενάρχου ἡμῶν κυροῦ Χρυσοστόμου, ἐστερημένοι τοῦ μαχητικοῦ πνεύματος ἐκείνου καί μακράν τῶν ἀγώνων τοὺς ὁποίους ὁ ἴδιος διεξήγαγε, κατ' οὐσίαν εἶναι ἀσέβεια καί ὄχι τιμὴ πρὸς τὴν μνήμην του. Διότι τὴν μνήμην του τιμοῦν ἐκεῖνοι μόνον οἱ ὁποῖοι συνεχίζουν μέ τὴν ἰδίαν ἀγωνιστικὴν φλόγα τὸν καλλίνικον τῆς ὀρθοδοξίας ἀγῶνα τοῦ ὁποίου μαχητὴς καί ὑπέρμαχος ὑπῆρξεν Ἐχεῖνος.

Τιμοῦν τὴν μνήμην του, ὅσοι κρατοῦν ὑψηλά τὸ τίμιον λάβαρον τῆς παραδόσεως, τὸ ὁποῖον καί ἐκεῖνος ἐκράτησε μέ τὰς ἡγιασμένας του χεῖρας.

Τιμοῦν τὴν μνήμην του, ὅσοι εἶναι ἀποφασισμένοι ν' ἀποθάνουν ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ὡς τὸ ἔπραξε καί ἐκεῖνος τηρήσας τὸν ὅρκον, τὸν ὁποῖον μέ παρρησίαν ὁμολογητοῦ ἔδωκεν εἰπών: «οὐκ ἀρνησόμεθά σε φίλη ὀρθοδοξία, ἀλλὰ ὑπὲρ σοῦ μυριάκις τεθνηξόμεθα».

Ὅσοι ἀρνοῦνται νά βαδίσουν μέ τὴν ἰδίαν σταθερότητα εἰς τὸν δρόμον τῶν ἀγώνων τῆς παραδόσεως εἶναι ἀρνηταί καί προδόται τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου ἡμῶν ποιμενάρχου. Οἱ καιροὶ ἄλλωστε εἶναι τόσον χαλεποί, ὥστε νά μή ἀφήνεται μέγαλον περιθώριον εἰς τοὺς λόγους. Τὸν λόγον σήμερον ἔχει ἡ πρᾶξις. «Δεῖξον τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου».

Ἰδοὺ διατὶ πρίν ἀπὸ κάθε ἐκδήλωσιν τιμῆς πρὸς τὴν μορφήν τοῦ ἁγίου ἐκείνου ἀνδρός, πρέπει νά προηγήται μία δήλωσις, ἕν σάλπισμα, εἰς ὅρκος. Ὅτι δηλ. οἱ ἐπιζῶντες καί συνεχισταὶ τοῦ ἔργου του, μένομεν καί θά μείνωμεν ἕως τῆς τελευταίας μας πνοῆς, πιστοὶ εἰς ὅ,τι ἐκεῖνος ἐβίωσε καί ἔζησεν ὡς ἀλήθειαν ζωῆς.

Αὐτὴν τὴν ἱεράν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν

ἐπικαλούμεθα τὴν παρουσίαν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀοιδίου ἀνδρός διά νά τὸν διαβεβαιώσωμεν ὅτι τὰ πνευματικὰ τέκνα αὐτοῦ κρατοῦν ὑψηλά τὴν σημαίαν τῶν ὀρθοδόξων παραδόσεων, ἅς εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τὸ μακαριστὸν πνεῦμα του ἀσφαλῶς θά πτερυγίζῃ εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ἀγαλλόμενον καί συγκεκινημένον ἐκ τῆς ὀρθοδόξου ταύτης πνευματικῆς ἐκδηλώσεως.

Καί ἡ ἰδική μας ὁμῶς συγκίνησις ἀπὸ τὴν μίμησιν τοῦ ἔργου του, ἡ δύναμις ποῦ ἐμφυσᾷ εἰς τὴν ψυχὴν μας τὸ ἀρχαῖον πνεῦμα τῶν ἡρωικῶν ἀγώνων τῆς Ἐκκλησίας καί ἡ βεβαιότης ὅτι ἀγωνιζόμεθα ὑπὲρ τῶν ὑψηλῶν ἰδεῶν τῆς τηρήσεως τῆς ὀρθοδόξου παραδόσεως, χαλυβδώνουν τὴν πίστιν μας, αὐξάνουν τὴν ἀντοχὴν μας καί μᾶς καθιστοῦν ἐτοιμοὺς διὰ μεγάλους ἀγῶνας.

Ἰδοὺ λοιπὸν ποῦ εὐρίσκεται τὸ μυστικόν τῆς συνεχίσεως ἐνός ἀγῶνος ἀνίσου καί δυσκόλου, ἀλλὰ ἡρωικοῦ καί μεγαλειώδους.

Ἐπὶ τῶν θεμελίων καί τῶν ἀρχῶν τοῦ ἐκλιπόντος ἀγωνιστοῦ, ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ὕψωσε τὸν ὀρθόδοξον προμαχῶνα τῆς ἐκ τοῦ ὁποίου ἐπὶ ἔτη μάχεται ἐναντίον ἀδυσωπήτων δυσχερειῶν. Ἐπὶ ἔτη οἱ πολέμιοί μας ἀναμένουν νά καταρρεύσωμεν λόγῳ ἐλλείψεως ἀρχηγοῦ ποιμενάρχου. Ἐπὶ ἔτη ἰσχυρίζονται ὅτι ἔχομεν περιπέσει εἰς ἀφάνειαν καί ὅτι ἔοχμεν ἐκμηδενισθῇ.

Ἡ σημερινὴ ὁμῶς ἐκδήλωσις ἀποτελεῖ ἀπάντησιν πρὸς αὐτούς, ὅτι ματαίως ἀναμένουν τὴν πτώσιν μας, ματαίως κηρύττουν τὸν ἐκμηδενισμόν μας. Τοὺς πληροφοροῦμεν ὅτι τὸ ὑπόβαθρον αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος ἔχει γερά πνευματικὰ θεμέλια, ἔχει ἀνεξάντλητα ἀποθέματα ἀγωνιστικοῦ θάρρους, ἔχει ὡς πνευματικὸν ἀντίκρυσμα στρατιάν ὁμολογητῶν καί μαρτύρων, ὁ μέγιστος τῶν ὁποίων τιμᾶται σήμερον, οἵτινες εἶναι αἰώνιον πνευματικὸν κεφάλαιον δι' ἡμᾶς.

Βεβαίως δὲν ἀποκρύπτομεν τὰς ἀντιξοότητας, τὰς δυσχερείας καί τὸν ἐπώδυνον βηματισμόν ἐν μέσῳ πολλῶν πολεμίων.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ἄλλωστε, πλειστάκις κατέκτησε τὰ πνευματικὰ αὐτῆς τέ-

χνα κοινωνούς τῶν πολλῶν καί δυσεπιλύτων προβλημάτων. Οὐδεὶς, πιστεύομεν, εἶναι ἄγευστος τῆς ταχύτητος καί σκληρότητος ἐντός τῶν ὁποίων διεξάγεται ὁ τίμιος αὐτός ἀγών.

Εἰς τὴν κορυφὴν ὅμως συγκεντροῦται ἡ ἀσφυκτικὴ πίεσις τῶν ποικιλωνύμων προβλημάτων καί ὁ ἀντίκτυπος τῶν δυσχερειῶν εἶναι περισσότερο ἀισθητός. Βεβαίως ἡ στρατευομένη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀείποτε ἐπολεμήθη λυσσῶδῶς ὑπὸ ἐχθρῶν ἀδυσωπῆτων καί θανασίμων, σήμερον ὅμως ὁ ἀγών αὐτός ἔχει ἐνταθῆ καί ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι διοικοῦν τὴν ὀρθόδοξον αὐτὴν παράταξιν, δέν ἀποκρύπτουν τὰς τρομακτικὰς δυσχερεῖας τὰς ὁποίας συναντοῦν εἰς τὸ ἔργον των.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ἔχει ἀναλάβει ἔργον ἱστορικόν ἀλλὰ δυσβάστακτον, μεγαλειῶδες, ἀλλὰ τραχύτατον. Ἡ διαποίμανσις τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος ὑπὸ κανονικοῦ ποιμενάρχου, ἡ κάλυψις τῶν τρομακτικῶν κενῶν ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἱερέων, ἡ πνευματικὴ ζύμωσις ἐντός τοῦ ὀρθοδόξου κλίματος καί ἡ προετοιμασία τοῦ μετώπου διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν παραδόσεων εἶναι μερικὰ ἐκ τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα καλεῖται νὰ ἐπιλύσῃ ἡ διοίκησις τῆς Ἐκκλησίας μας.

Πᾶς τίς εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀντιληφθῇ τὴν δυσχερῆ κατάστασιν. Κυρίως ὅμως ἡ ὑποχρέωσις ὅλων τῶν ἐπιστρατευμένων ἀγωνιστῶν εἶναι ὅχι μόνον ἡ ἀντίληψις, ἀλλὰ ἡ θετικὴ συμπαράστασις εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀείποτε τὸ ποιμαντορικόν βάρος καί ἡ πηδαιλουχία τοῦ σκάφους τῆς Ἐκκλησίας ἀποβαίνει ἔργον δυσχερές ἀκόμη καί ἐν αἰθρίᾳ.

Σήμερον ὅμως, ὅτε ζοφώδης καί ἀσέληνος ἐπικρέμαται ἄνωθεν ἡ καταιγὶς καί ὁ κλύδων συνταράσσει τὰ θεμέλια τῆς νοητῆς νηός, ἡ δυσχέρεια γίνεται πάλι ἀδυσωπῆτος καί μάχη κρατερὰ. Διὰ τοὺς ὧμους τῆς Ἐκκλησιαστικῆς

Ἐπιτροπῆς ἡ θεία Πρόνοια προώρισε βάρος δυσβάστακτον καί ἔργον πολυώδυνον.

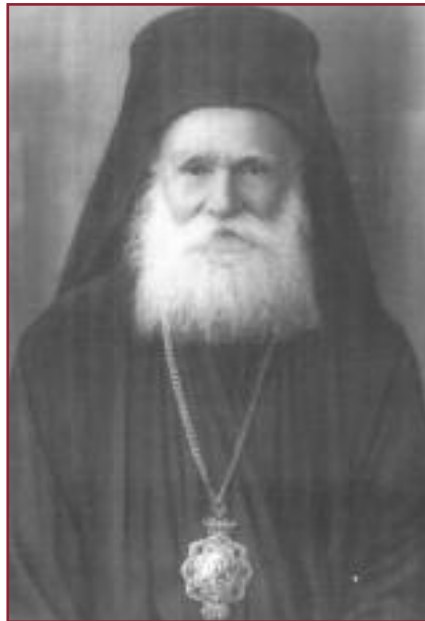
Τὰ προβλήματα συνωθοῦνται πληθωρικά καί ἀξιῶνουν ἀμέσους λύσεις. Λύσεις αἵτινες ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας εἶναι ἀδύνατον νὰ δοθοῦν. Διότι ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ εἶναι μεταβατικὴ κατάστασις καί ὅχι τὸ ὀριστικόν σχῆμα τῆς ἡγεσίας τοῦ ἀγῶνος. Τοῦτο ἐναποκειται εἰς τὸν φυσικὸν ἡγέτην, ὅστις, ὡς ἐπίσκοπος, θὰ ἐνσαρκῶνῃ τὴν δύναμιν πού τοῦ παρέχει ἡ ἐντολὴ τῆς ἀποστολικῆς του διαδοχῆς.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποκαθιστῶσα τὴν ἐπισκοπικὴν διαποίμανσιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χηρείας τοῦ θρόνου, κινεῖται ἐντός δυσβάτου ἐδάφους, τὸ ὁποῖον πλὴν τῶν ἐξωτερικῶν ἐμποδίων φέρει δυστυχῶς καί πλεῖστα ἐσωτερικά.

Ἡ σημερινὴ ἡγεσία τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος εἶναι ὑποχρεωμένη κατὰ τὴν ἱεράν καί κατανυχτικὴν ταύτην στιγμὴν νὰ φέρῃ ἐνώπιον τῆς πανελληνίου ὀρθοδόξου συνειδήσεως τῶν τέκνων της, τὸ πρόβλημα τῆς διαφυλάξεως ἀφ' ἐνός μὲν τῆς ἐνότητος τῶν δυνάμεών μας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς ἀποχῆς ἀπὸ κάθε ἐνέργειαν, ἥτις ἡμπορεῖ νὰ παρακωλύσῃ καί νὰ παραβλάβῃ τὸ ἔργον της.

Πρέπει νὰ ἐνθυμούμεθα πάντες, ὅτι ἡ χειρότερα ὑπηρεσία πρὸς τὸν πάνσεπτον ἀγῶνα τῶν παραδόσεων εἶναι ἐκεῖνη ἥτις σήμερον δημιουργεῖ δυσχερεῖας εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀντιθέτως συμβάλλοντες εἰς ἕκαστος ἰδιαιτέρως καί πάντες ὁμοῦ, εἰς τραχὺ ἀλλὰ ἱερὸν ἔργο αὐτῆς, σφυρηλατοῦμεν χαλυβδίνους ὀρθόδοξους πνευματικούς δεσμούς καί προετοιμάζομεν τὴν ὁδὸν τοῦ θριάμβου τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποῖαν ὁ τιμώμενος σήμερον μέγας ἱεράρχης ὠραματίσθη καί χάριν τῆς ὁποίας ἠνάλωσε ἑαυτὸν γενόμενος τὰ πάντα τοῖς πᾶσι».

Ὁ πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομος

ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Οι Νεομάρτυρες στή Βυζαντινή Τέχνη και ὁ Χριστοκεντρικός χαρακτήρας τοῦ μαρτυρίου τους

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου τεύχους)

Ἡ ψυχική ἐξάλλου μεταβολή τῶν Νεομαρτύρων πρὸς τό μαρτύριο εἶναι μοναδική στήν παγκόσμια ἱστορία, ἀφοῦ ἀπλά χωριατόπαιδα οἱ περισσότεροι ὀρθώνουν περίτρανα τήν πίστη τους, γίνονται κήρυκες τοῦ Χριστοῦ μέ τό ἥρωικό φρόνημά τους καί ὁδηγοῦν σταθερά τά βήματά τους στό μαρτύριο. Δέν φοβοῦνται, δέν ὀπισθοχωροῦν, βλέπουν μόνο μπροστά τους τόν Ἰησοῦ, πού θαυματοουργεῖ ἀπό εὐσπλαχνητά ἀγαθότητα καί συμπαθῆ ἀγάπη. Τόν βλέπουν νά χρησιμοποιοῦ ἀπλά μέσα, ἕνα νεῦμα, ἕνα λόγο, μιὰ χειρονομία, μιὰ ἐπαφή, μιὰ ἀπλή ἔκφραση τῆς θέλησής Του, μιὰ προσταγή. Ἐνεργοῦσε χωρίς ἐξωτερικά μέσα παρά μόνο μέ τό λόγο. Καί μόνο μιὰ στιγμή. Καί τό γνωρίζουν αὐτό οἱ Νεομάρτυρες, ὅτι δηλαδή ὁ Χριστός θεράπευε λεπρούς, παραλυτικούς, κωφάλαλους ἐκ γενετῆς, πού οὔτε καί σήμερον ἀπό τή σημερινή ἐπιστήμη μποροῦν νά θεραπευθοῦν. Κι ἀκόμη πιστεύουν σ' Ἐκεῖνον πού κυβερνᾷ τά στοιχεῖα τῆς φύσης, πολλαπλασιάζει τοὺς πέντε ἄρτους, μεταβάλλει τὸ νερό σέ κρασί, καταπαύει τό σάλο τῶν κυμάτων, κατευνάζει τοὺς ἀνέμους, στερεοποιεῖ κάτω ἀπό τά πόδια του τή θάλασσα καί περπατεῖ σ' αὐτή, καί ἀκόμη αὐτός ὁ θάνατος ἀφήνει τή λεία του καί φεύγει (κόρη Ἰαίρου, Λάζαρος κ.ἄ.). Τέλος ὁ ἴδιος συλλαμβάνεται, σταυρώνεται, κηδεύεται καί σέ τρεῖς ἡμέρες ἀνασταίνεται ἐκ νεκρῶν, στοιχεῖα ἀκράδαντα καί ἀδιάσειστα πού βεβαιώνουν τή θεία Του φύση καί δύναμη καί στή θεία Του ὑπόσταση.

Καί οἱ Νεομάρτυρες Ἐκεῖνον ἀκολουθοῦν, Ἐκεῖνον πιστεύουν, Ἐκεῖνον μαρτυροῦν, Ἐκεῖνον λατρεύουν, Ἐκεῖνον ἔχουν στήν καρδιά τους καί Ἐκεῖνος τοὺς ὁδηγεῖ ἐπειδὴ Τόν ἀγάπησαν πολύ καί ἔγιναν μέτοχοι τοῦ μυστηρίου Του. Γι' αὐτό καί τά ἱερά λείψανά τους, πού εἶναι πολυτιμότερα λίθων πολυτελῶν, ἀναθάλλουν ὡς βοτάνη εὐκαρπὸς ὅπου δὴποτε καί νά βρίσκονται καὶ ἀποτίθενται ὡς θησαυρὸς τιμαλφέστατος, πλουτίζοντας πενία ψυχῶν καί ὡς ἄκος θεραπεύονται πληγῆς ἀνιάτες. Καί ἀκόμη ἡ προσκυνηματικὴ τους παρουσία καί οἱ εὐωδίες διατρανώνουν τὴν ἐνοικοῦσα σ' αὐτά θεία χάρη ἀφενὸς καί ἀφετέρου τὴ μαρτυρία τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, γεγονός πού βεβαιώνει ἀπόλυτα ἡ ζωφόρος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Ἀνάσταση.

Αὐτό λοιπόν τό μυστήριο καί αὐτὴ ἡ ἀγάπη τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο, ὅπως καί τά μαρτύρια τῶν Νεομαρτύρων μας, ἃς ὁδηγοῦν καί τά δικά μας βήματα.

Δρ. Θ.Π.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

♦ Οί Ν. Μαγγίνας και Ν. Παπαχρήστου, δημοσιεύουν στο amen.gr (5.12.2010 ν.ή.) υπό τίτλον: «Οικουμενικός Πατριάρχης: "Συνεχίζω τό έργο μου και άς επικρίνουν οί άκραίοι!"» (αι έπισημάνσεις δι' εντόνων στοιχείων ήμέτεραι):

Τή διαχρονική θέση τής Πρωτόθρονης Έκκλησίας τής Όρθοδοξίας υπέρ τών διαθρησκειακών και διαχριστιανικών διαλόγων επανέλαβε ό Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος σέ συνάντηση πού είχε μέ προσκυνητές από τήν Άνατολική Μακεδονία και τήν Θράκη. «Σήμερα στόν 21ο αιώνα δέν μπορεί νά ζει απομονωμένος μέσα στην αϋτάρκεια και μέσα στην αϋταρέσκεια του» τόνισε ό Πατριάρχης Βαρθολομαίος και απαντώντας σ' εκείνους πού τόν επικρίνουν γιά τίς πρωτοβουλίες του κατέστησε σαφές ότι θά συνεχίσει αταλάντευτος στην ίδια πορεία πού χάραξαν οί προκατόχοί του. «Εγώ συνεχίζω τό έργο μου κατά συνείδηση και άς επικρίνουν οί άκραίοι...» τόνισε ό κ.Βαρθολομαίος.
(...)

«Ως πρός τόν διαθρησκειακό διάλογο είναι τό πιστεύω μας, είναι ή πεποίθηση μας. Πρέπει νά δίνουμε τό χέρι ό ένας στόν άλλο, νά γνωριζόμαστε καλύτερα, νά συνεργαζόμαστε και νά σεβόμαστε ό ένας τόν άλλο. Τήν ταυτότητα και τήν ιδιοπροσωπεία του άλλου, τίς θρησκευτικές του πεποιθήσεις, τήν ιδεολογία του, τήν παράδοσή του τήν έθνική, τήν πολιτιστική γιατί μόνον έτσι μπορούμε νά ζήσουμε έν ειρήνη. Και γι' αυτό τό Πατριαρχείο μας, πέραν τών διαλόγων πού έχει μέ τίς άλλες χριστιανικές Έκκλησίες και όμολογίες, έδω και 25 χρόνια εγκαινίασε διάλογο και μέ τό Ίσλάμ και μέ τόν Ιουδαϊσμό. Έχουμε κάνει αρκετά συνέδρια επιτυχημένα. Μέ τούς μουσουλμάνους και μέ τούς Ιουδαίους αδελφούς μας δέν συζητούμε καθαρώς θεολογικά θέματα όπου ή συνεννόηση θά ήταν πιό δύσκολη. Αλλά συζητούμε κοινωνικά θέματα τά όποια απασχολούν όλους τους ανθρώπους, όλο τό ανθρώπινο γένος, όλο τόν κόσμο. Η βία, ή ειρήνη και ό πόλεμος, πολυπολιτισμικότητα, έχουμε κάνει έναν κατάλογο όλων τών συναντήσεων και τών θεμάτων πού συζητήσαμε όλα αυτά τά 25 χρόνια» σημείωσε ό Οικουμενικός Πατριάρχης.

«Άναφέρατε τόν θρησκευτικό **φονταμενταλισμό**. Όντως υπάρχουν οί εκπρόσωποι αυτού του θλιβερού

φαινομένου και στους Όρθοδόξους και στους Καθολικούς και στους Μουσουλμάνους και στους Έβραίους, οί όποιοι νομίζουν ότι αυτοί και μόνο είναι πάνω στην γή και ότι πρέπει νά κατακυριεύσουν τής γής όπως λέει και ή Παλαιά Διαθήκη. Και ότι δέν υπάρχει θέση γιά κανέναν άλλο. Και πολεμούν αυτούς τούς διαλόγους. **Έμένα μέ επικρίνουν γιατί έχω σχέσεις μέ τόν Πάπα, ότι έχω σχέσεις μέ τό Ίσλάμ...** Δέν μέ επηρεάζει αυτό. Εγώ συνεχίζω τό έργο μου κατά συνείδηση και **άς επικρίνουν οί άκραίοι...** Υπάρχουν παντού, παντού σέ όλα τα θρησκευόμενα και σέ όλες τίς χώρες και είναι φυσικό κατά τήν ιδεολογία τους νά μήν επικροτούν, αλλά αντιθέτως νά επικρίνουν όλους εμάς πού έχουμε ανοιχτούς όρίζοντες και θέλουμε τήν αγάπη και τήν ειρήνη νά βασιλεύει στις διαπροσωπικές και στις διακρατικές σχέσεις», πρόσθεσε ό Πατριάρχης Βαρθολομαίος και συνέχισε: «Τό πιστεύω του Οικουμενικού Πατριαρχείου ήταν πάντοτε αυτό και ό,τι και άν κάνω εγώ, μέ τά δεδομένα τής σημερινής εποχής, είναι ή συνέχεια τής παραδόσεως τών προκατόχων μου. Έδω σάς αναφέρω ως παράδειγμα τόν Πατριάρχη Ίωακείμ Γ', ό όποιος στις αρχές του 20ου αιώνα εξέδωσε δύο έγκυκλίους και καλούσε όλους νά συνεργάζονται, νά έχουν διάλογο. Αργότερα ό τοποτηρητής του Οικουμενικού θρόνου, δέν υπήρχε Πατριάρχης, έχρηρε ό Θρόνος, αλλά ό Τοποτηρητής μέ τούς συνεργάτες του έβγαλαν τήν περίφημη έγκύκλιο του 1920 και καλούσαν όλους τούς άλλους Χριστιανούς, Καθολικούς και Διαμαρτυρομένους, νά συνεργαστούν και νά συμπτύξουν τήν «Κοινωνία τών Έκκλησιών» κατά τό παράδειγμα τής «Κοινωνίας τών Έθνών» πού είχε γίνει τότε. Και αυτή έγκύκλιος του Πατριαρχείου θεωρείται σήμερα στους κύκλους του Παγκοσμίου Συμβουλίου Έκκλησιών ως **ό Καταστατικός Χάρτης τής Οικουμενικής Κινήσεως τής εποχής μας**. Όλα αυτά είναι γνωστά, αλλά καλό είναι νά γράφονται γιά νά τά μαθαίνουν κατά τό δυνατόν περισσότεροι άνθρωποι».

Ό Απόστολος Παύλος διδάσκει νά μή κάνωμεν ατέρμονας διαλόγους μετά τών αίρετικών λέγων «**αίρετικόν άνθρωπον μετά μίαν και δευτέραν νοθεσίαν παραιτού**» (Τιτ. γ' 10). Μήτι είναι και αυτός άκράιος; Πέραν τούτου ό κ. Βαρθολομαίος και οί λοιποί ...«μεσαίοι» (κατ' αντιδιαστολήν πρός τούς

«ἀκραίους») δέν ἀρκεῖται εἰς τὰς συζητήσεις, ἀλλὰ μετέχει καί εἰς συμπροσευχάς, κοινάς τελετάς καί τελετουργικά γεύματα μετὰ τῶν αἵρετικῶν, Ἰουδαίων καί Μωαμεθανῶν. Ταῦτα πάντα ἀπαγορεύονται ἀπό τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας ἐπὶ ποινῇ καθαιρέσεως. Ὡς φαίνεται καί οἱ Ἅγιοι Πατέρες οἱ ὁποῖοι συνέταξαν αὐτοὺς τοὺς κανόνας ἦσαν ...φονταμενταλισταὶ καί ἀκράιοι κατὰ τὸν κ. Πατριάρχην!...

♦ Τὴν 3/16-11-2010, ἡμέραν Τρίτην, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἀγίου Νικολάου Παιανίας, συνεδρίασεν τὸ Πρωτοβάθμιον διὰ Πρεσβυτέρους Συνοδικὸν Δικαστήριον ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Διαυλείας κ. Ἀκακίου καί προκειμένου νὰ δικάσῃ:

α) Τὸν Πρεσβύτερον Γεώργιον Τζιληβάκην κατηγορούμενον ἐπὶ σκανδαλισμῷ τῶν πιστῶν, καταφρονήσει τῆς προϊσταμένης Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καί ἀποσχίσει. Ὁ κατηγορούμενος καίτοι οὐχὶ τρίς, ἀλλὰ τετράκις ἐκλήθη καί ἐδόθη εἰς αὐτόν ἐπὶ ἐπτάμηνον κάθε δυνατότης νὰ ἀπολογηθῇ, περιεφρόνησε τὴν Ἱεράν Σύνοδον.

Τοιοιτοτρόπως ἐδικάσθη ἐρήμην, ἐκρίθη ἔνοχος καί ἐπεβλήθη εἰς αὐτόν τὸ ἐπιτίμιον τῆς καθαιρέσεως ἀπὸ τὴν ἱερωσύνην καί ἐπαναφοράς αὐτοῦ εἰς τὰς τάξεις τῶν λαϊκῶν.

β) Τὸν Πρεσβύτερον Ἰάκωβον Σαμακασβίλι κατηγορούμενον ἐπὶ ἐγκαταλείψει ἐφημεριακῆς θέσεως καί ἀποσχίσει ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ κατηγορούμενος ὡς ἀγνώστου διαμονῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 24 παρ. 8 τοῦ Κανονισμοῦ Ἐκκλησιαστικῆς Δικαιοσύνης, ἐκλήθη τρίς μέσῃ ἀνακρινώσεων εἰς τὴν ιστοσελίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί ἐδόθη εἰς αὐτόν ἐπίσης ἐπὶ ἐπτάμηνον κάθε δυνατότης νὰ ἔλθῃ εἰς συναίσθησιν καί νὰ ἐπανορθώσῃ, πλὴν εἰς μάτην.

Τοιοιτοτρόπως ἐδικάσθη ἐρήμην, ἐκρίθη ἔνοχος καί ἐπεβλήθη εἰς αὐτόν τὸ ἐπιτίμιον τῆς καθαιρέσεως ἀπὸ τὴν ἱερωσύνην καί ἐπαναφοράς αὐτοῦ εἰς τὰς τάξεις τῶν λαϊκῶν.

♦ Τὴν 3/16 Νοεμβρίου 2010 ἡμέραν Τρίτην, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἀγίου Νικολάου Παιανίας, συνήλθεν ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθόδοξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος κατὰ τὴν ὁποίαν, μετὰ τῶν ἄλλων, συνεζητήθησαν ἐνδελεχῶς αἱ γνωμοδοτήσεις τῶν ἐπαϊόντων εὐσεβῶν ἐπιστημόνων ἐπὶ τοῦ τομέως τῆς Πληροφορικῆς περὶ τῆς λεγομένης «Κάρτας τοῦ Πολίτου». Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐκφράζει ὁμοφώνως τὴν ἀνησυχίαν αὐτῆς διὰ τὸ γεγονός ὅτι, ἐνῶ μὲν δέν τίθεται ἐπὶ τοῦ παρόντος

κίνδυνος ἀπωλείας τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ἀποδοχῆς τῆς «σφραγίδος τοῦ θηρίου», ὑφίσταται σοβαρότατος κίνδυνος περιστολῆς τῶν ἀτομικῶν μας ἐλευθεριῶν.

Ἐπ' αὐτῆς τῆς βάσεως ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάσισε: α) τὴν διοργάνωσιν (ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς παλαιφάτου Ἱερᾶς Μονῆς Ἑσφιγμένου) ἐνημερωτικῆς ἐκδηλώσεως, ἡ ὁποία θὰ λάβῃ χώραν εἰς τὴν αἴθουσαν ἐκδηλώσεων τοῦ Ὄργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς τὴν Τετάρτην 25-11/8-12-2010 περὶ ὥραν 5ην ἀπόγευματινὴν β) τὴν περαιτέρω διερεύνησιν τῶν νομικῶν πτυχῶν τοῦ ζητήματος καί ἀναζητήσιν τῶν καλυτέρων τρόπων ἀντιδράσεως καί γ) τὴν ἔκδοσιν σχετικῆς ἐγκυκλίου.

♦ Τὴν Τρίτην 8ην/21ην Δεκεμβρίου 2010, συνεδρίασεν ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλινίκου καί ἡσυχολήθη –μεταξύ τῶν ἄλλων– καί μέ τὰ ἐξῆς θέματα:

- Ἐνέκρινε τὴν προταθεῖσα προσφοράν κατασκευῆς τιμητικῶν διακρίσεων.
- Ἀπεφάσισε τὴν ἀφιέρωσιν τοῦ ἡμεροδείκτου τοῦ ἔτους 2012 εἰς τὸν Μακαριστὸν Ἐπίσκοπον Κυκλάδων κυρόν Παρθένιον.
- Ἀπεφάσισεν ὅπως ἅπαντες οἱ λειτουργοῦντες Ἱεροὶ Ναοὶ τῆς χώρας λαμβάνουν καί διαθέτουν τουλάχιστον 20 τεύχη τῆς «Φωνῆς τῆς Ὁρθοδοξίας».
- Ἐνημερώθη περὶ τῶν συνεννοήσεων διὰ τὴν συνεδρίαν τῶν ἐπιτροπῶν διαλόγου τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος καί Ρωσικῆς Γνησίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.
- Ἐνημερώθη μερὶ τῆς συστάσεως νομικοῦ προσώπου διὰ τὴν ἐνορίαν τῆς Σαλαμίνας.
- Ἐνημερώθη διὰ τὰ πεπραγμένα τῆς προσφάτου ἐπισκέψεως τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Μαρθῶνος εἰς τὴν Ἀμερικὴν.
- Ἀπεφάσισεν τὸν καθορισμὸν κανόνων δεοντολογίας διὰ τὴν δημοσίαν χρῆσιν τοῦ διαδικτύου ὑπὸ τῶν κληρικῶν.
- Ἐνέκρινε τὴν σύστασιν διερευνητικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς καταγραφὴν τῶν ἐμποδίων τα ὁποῖα ὑφίστανται μετὰ τῆς περὶ τὴν Ἱεράν Μονὴν Μεαμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Βοστώνης «НOCNA» καί τῆς Ἐκκλησίας ΓΟΧ Ἑλλάδος.
- Συνεζήτησε τὸ θέμα τῆς λεγομένης «Κάρτας τοῦ Πολίτου» καί ἀπεφάσισε τὴν Σύνταξιν Ὑπομνήματος πρὸς τὰς Ἀρχάς καί ἔκδοσιν Ἐγκυκλίου.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΣΥΝΑΞΗ ΚΑΤΗΧΗΤΩΝ

Τό Σάββατο 18-8/5-9-2011, ή Σχολή Κατηχητών σέ συνεργασία μέ τόν Σύνδεσμο Νέων, πραγματοποίησε τήν πρώτη Σύναξη Κατηχητών από όλη τήν Έλλάδα, στόν Ί. Ναό Αγ. Νικολάου Άχαρνών. Προσκήληθηκαν μέ γραπτή πρόσκληση παραπάνω από 100 κατηχητές καί φοιτητές τής Σχολής Κατηχητών καί συμμετείχαν 50. Πραγματοποιήθηκαν οί ακόλουθες τρεις εισηγήσεις:

α) Μεθοδολογία μαθήματος Κατηχητικού Σχολείου από τήν φιλόλογο κ. Μαρία Παϊβανᾶ. **β)** Τμήματα καί τάξεις κατηχητικών σχολείων μέ μαθητές διαφόρων ηλικιών, από τόν έλλογμώτατο θεολόγο καί εκπαιδευτικό κ. Ζήσην Τσιότσαν. **γ)** Έκπαιδευτικοί στόχοι ανά βαθμίδα από τόν Θεοφ. Έπίσκοπο Μαραθώνος κ. Φώτιο.

Τέλος παρατέθηκε άβραμιαία καί πλούσια τράπεζα από τόν φιλόξενο Καθεδρικό Ίερό Ναό.

Νά σημειώσουμε έδώ ότι ή Σχολή Κατηχητών λειτουργεί έδώ καί δέκα χρόνια καί άποτελεί τήν πρώτη προσπάθεια τής Έκκλησίας νά έπιμορφώσει συστηματικά τά στελέχη της. Εΐναι διετούς φοΐτησης καί οί εκπαιδευόμενοι μποροΐν νά επιλέξουν μεταξύ του συμβατικού τρόπου παρακολούθησης τών εισηγήσεων, άλλα καί τής έξ άποστάσεως εκπαίδευσης.

Ή έναρξη του Β΄ Κύκλου τών Μαθημάτων τής Σχολής Κατηχητών τής Έκκλησίας Γ.Ο.Χ. Έλλάδος, θά πραγματοποιηθεί τήν Δευτέρα 18/31 Ίανουαρίου 2011, ήμέρα τής έορτής τών Αγ. Άθανασίου καί Κυρίλλου, στίς 6.00 μμ. στόν Καθεδρικό Ί. Ναό Αγ. Άθανασίου Ν. Φιλαδελφείας. Θά τελεσθεί ό άγιασμός καί ή έναρκτήρια πανηγυρική όμιλία. Δέν θά γίνει μάθημα. Τά μαθήματα θά άρχίσουν τό Σάββατο 30-1/12-2-2011 έορτή τών Αγ. Τριών Ίεραρχών.

Πληροφορίες, στό site τής Συνόδου www.ecclesiagoc.gr καί τής Σχολής Κατηχητών: <http://sites.google.com/site/scholkatecheton/home>

Η Β΄ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΑΞΗ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΝΕΩΝ

Ό Σύνδεσμος τών νέων τής Έκκλησίας μας, στά πλαίσια τών δραστηριοτήτων του, διοργάνωσε τό Σάβ-

βατο 3/16 Όκτωβρίου 2010, τή Β΄ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΑΞΗ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΝΕΩΝ, ή όποία έλαβε χώρα στό Δήμο Άχαρνών.

Ή Σύναξη άρχισε στίς 9:30 π.μ. μέ προσευχή, ένώ ή προσέλευση νέων άκόμη συνεχιζόταν. Πάνω από 300 νέα παιδιά, κυριολεκτικώς από όλη τήν Έλλάδα, μέ τίς νεανικές τους παρουσίες καί τή ζωντάνια τους πλημμύρισαν άσφυκτικά τήν εύρύχωρη αίθουσα έκδηλώσεων του Δημαρχείου Άχαρνών, ή όποία άποδείχτηκε πολύ μικρή! Συγκινητική ή παρουσία τών νέων από Λάρισα, Βερδικούσα, Χαλκίδα, ιδιαίτερα όμως όλων εκείνων τών νέων πού ταξίδεψαν όλη τήν νύχτα από Κομοτηνή, Φλώρινα καί Θεσσαλονίκη.

Τά φώτα χαμήλωσαν καί ή σύναξη άρχισε μέ άφιέρωμα τιμής καί μνήμης στόν πολυσέβαστο μακαριστό Άρχιεπίσκοπο Άθηνών Χρυσόστομο, από τόν Σεβ. Μητροπολίτη Άττικής καί Βοιωτίας κ. Χρυσόστομο, μέ ταυτόχρονη παρουσίαση άνέκδοτου φωτογραφικού ύλικού από τήν παιδική του ήλικία μέχρι καί τήν ήμέρα τής τελευτής του. Ό Μητροπολίτης, έμφανώς συγκινημένος, δέ δίστασε νά μοιραστεί μέ τούς νέους άκόμη καί στιγμές δικές του προσωπικές πού είχε μέ τόν άοίδιμο Άρχιεπίσκοπο ό όποιος, όπως τόνισε, είχε πάντα μιá άνοιχτή άγκαλιά άγάπης για όλους, άκόμα καί για εκείνους πού τόν είχαν πικράνει. Τήν άπόλυτη σιγή πού έπικρατούσε στό νεανικό κοινό, ήρθε νά διαλύσει ή βροντερή καί καθαρή φωνή του άείμνηστου Πρωθιεράρχου, ό όποιος μέσα από ένα βιντεοσκοπημένο έμπνευσμένο δεκάλεπτο κήρυγμα, άπηύθυνε ένα μήνυμα πρός όλους τούς παρευρισκομένους, τό όποιο συμπυκνώνεται στίς έξής δύο λέξεις: «Όρθοδοξία καί Όρθοπραξία». Πάνω σέ αυτό τό μήνυμα, βασίστηκαν καί οί δύο έπακόλουθες κύριες εισηγήσεις.

Στή συνέχεια, έγινε παρουσίαση τών ποικίλων δραστηριοτήτων του Συνδέσμου σέ κεντρικό καί τοπικό επίπεδο, οί όποιες παρουσιάστηκαν άκροθιγώς καί έν συντομία. Άγρυπνίες, συγκεντρώσεις ένδυμάτων καί τροφίμων, προσκυνηματικές έκδρομές, έθελοντικές αίμοδοσίες καί έκδηλώσεις στη Λάρισα καί στη Θεσσαλονίκη εΐναι μερικές μόνο από αυτές. Όλοι προσκήληκαν νά συμμετάσχουν στην έπόμενη έθελοντική αίμοδοσία του Συνδέσμου, πού θά λάβει χώρα στίς 10/23 Ία-

νουαρίου στὸν Καθεδρικό Ἱ.Ν. Ἀγ. Ἀθανασίου Ν. Φιλαδελφείας, ἐνὼ ἡ παρουσίαση ἔκλεισε μὲ τὴν εὐχή καὶ προτροπή «Ὁ Κύριός μας, νὰ εὐλογήσῃ τὸ μεγάλο αὐτὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας μας, ὥστε νὰ αὐξηθεῖ καὶ νὰ στελεχωθεῖ ἀπὸ νέους μὲ μεράκι, ζῆλο καὶ ὄρεξη γιὰ ἐθελοντική προσφορά καὶ θυσιαστική διακονία στὸν ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου. Οἱ νέοι τοῦ Σήμερα εἶναι ἡ ἐλπίδα τοῦ Αὔριο, τὸ μέλλον καὶ ἡ συνέχεια».

Μετά ἀπὸ ὀλιγόλεπτο διάλειμμα γιὰ καφέ καὶ ἀναψυκτικά ἀκολούθησαν οἱ δύο κύριες εἰσηγήσεις τοῦ Συνεδρίου.

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Χριστιανουπόλεως κ. Γρηγόριος ἔφερε ὅλους ἐνώπιον τοῦ ἐρωτήματος, «Ὁρθόδοξος Νέος: ἐπιλογή ἢ συνθήκη;» προτρέποντας τοὺς νέους νὰ ἐρευνοῦν, νὰ ἀναζητοῦν τὸ Θεό, ἔχοντας ὡς κύρια ὄπλα στή φαρέτρα τους τὴν νηστεία, τὴν ἀγρυπνία καὶ τὴν προσευχή.

Στὴ συνέχεια, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος, στήν εἰσηγήσή του μὲ θέμα «Πιστεύω ὁρθά- ἀγαπῶ ἀληθινά», ἀνέλυσε πῶς ἀπὸ τὴν ὁρθή πίστη καὶ βίωμα, ὁδηγοῦμαστε στήν ἀληθινὴ ἐν Χριστῷ ἀγάπη. Μόνο ὅταν ἀντιμετωπίζουμε τοὺς συνανθρώπους μας ὡς εἰκόνες Χριστοῦ καὶ ἔχουμε ὡς πρότυπο θυσιαστικῆς ἀγάπης τὴν σταυρική Του θυσία, μποροῦμε νὰ ἐκφράσουμε σέ ὅλες τίς ἐκφάνσεις τὴν γνήσια ἀγάπη, πρὸς τὸν διώκτη καὶ συκοφάντη μας, τὸν φυλακισμένο καὶ ἀναξιοπαθοῦντα, τὸν ἀμαρτωλό καὶ τὸν αἰρετικό, τὴν ἀγάπη μας πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ τὴν πατρίδα, τὴν ἀγάπη τοῦ συζύγου πρὸς τὴν σύζυγο.

Ἰδιαίτερα, συγκινητική ἦταν ἡ στιγμή πού στήν αἴθουσα ἐμφανίστηκε (στήν πρώτη του δημόσια ἐμφάνιση μετά τὴν ἐκλογή του) ὁ νεοεκλεγείς Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Καλλίνικος. Ὅλοι οἱ νέοι τὸν ὑποδέχτηκαν ὀρθοὶ μὲ χειροκροτήματα καὶ φωνάζοντας τὸ «Ἀξιος». Ἀπηύθυνε χαιρετισμό ἀγάπης καὶ εὐχαριστίες πρὸς ὅλους τοὺς νέους, γιὰ τὴν ἐπιλογή τους νὰ εἶναι ὀρθόδοξοι, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ συμμετοχή τους στή Σύναξη, ἐνθυμούμενος καὶ αὐτὸς τὸ δικό του νεανικό ζῆλο γιὰ κατηχητικές καὶ κατασκηνωτικές δραστηριότητες, ἐκφράζοντας παράλληλα τὴν ἐλπίδα πῶς τέτοιες συνάξεις θὰ ὑπάρξουν σέ ὅλη τὴν Ἑλλάδα.

Ἀκολούθησε γεῦμα (δείγμα ἀμέριστης συμπαράστασης τοῦ πιστοῦ μέλους τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθόδοξης Κοινότητος τῶν Γ.Ο.Χ., κ. Κωνσταντίνου Καραμήτσου) καὶ κατόπιν προβολή τῆς ταινίας «ντοκυμαντέρ» γιὰ τὴν συμβολή τῆς Ἐκκλησίας στοὺς ἀγῶνες τοῦ ἔθνους. Οἱ νέοι καὶ νέες μέλη τῆς νεολαίας τῆς Ἐκκλησίας μας φωτογραφήθηκαν μαζί μὲ τὸν Ἀρχιεπίσκοπό μας καὶ ἕνας-ἕνας ἔλαβαν τὴν εὐλογία του μαζί μὲ ἀναμνηστικό δῶρο.

Σύντομο χαιρετισμό ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς νέους καὶ ὁ Δήμαρχος Ἀχαρνῶν κ. Παναγιώτης Φωτιάδης, ὁ ὁποῖος μὲ τὸν κ. Θεόφιλο Ἀφουξενίδη καὶ τὴν κα Ἀβραμίδου Ἑλένη ὁμοῦ, φρόντισαν γιὰ τὴν φιλόξενη παραχώρηση τῆς αἴθουσας τοῦ Δημαρχιακοῦ μεγάρου, καθὼς καὶ γιὰ κάθε ἄλλη παροχή καὶ διευκόλυνση.

Τέλος, Ἀρχιεπίσκοπος, Ἐπίσκοποι, ἱερεῖς καὶ νέοι ἔβγαλαν ἀναμνηστικὴ φωτογραφία, στὸν προαύλιο χώρο, καὶ τὸ συνέδριο ἔληξε μὲ προσευχή ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο.

Ἡ Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Νεανικοῦ Ὁρθόδοξου Συνδέσμου, πού ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς Κωνσταντῖνο Πάνο, Λεωνίδα Πίττο καὶ Εὐσεβία Σφακιανάκη, φρόντισε γιὰ τὴν ἄρτια διοργάνωση τῆς Σύναξης.

Ἦταν μία ἀξέχαστη ἐμπειρία γιὰ ὅλους.

ΙΕΡΑΙ ΠΑΝΗΓΥΡΕΙΣ

❖ Τὴν Κυριακή 6/19 Σεπτεμβρίου καθ' ἡμέρα ἐορτάζεται τὸ ἐν Χώναις θαῦμα τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ ἐόρτασε τὴν ἐτήσια πανήγυρὶ τοῦ τ. Ἱ. Ἡσυχαστήριου Ἀγ. Ταξιάρχου Μιχαήλ Παιανίας.

❖ Τὴν Δευτέρα 7/20 Σεπτεμβρίου ἱερουργούντος τοῦ Αἰδ. Ἱερέως π. Στυλιανοῦ Κομνηνοῦ ἐτελέσθη ἡ πανήγυρις τοῦ ἐορτάζοντος Ἱ. Παρεκκλησίου Ἀγ. Σώζοντος Ὑλίκης Θηβῶν.

❖ Ἡ Γέννησις τῆς Θεοτόκου ἡ ὁποία «χαράν ἐμήνυσε πάση τῇ οἰκουμένῃ» - ἔνεκα τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου κυροῦ Χρυσοστόμου Β' - ἐτιμήθη τὴν Τρίτη 8/21 Σεπτεμβρίου ἐν πενθούσῃ ἐκκλησίᾳ. Ἡ Ἱ. Μονὴ Παναχράντου Μεγάρων, οἱ Ἱ. Ναοὶ Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου Σερρών, Νικήτης Χαλκιδικῆς καθὼς καὶ τὰ ἐορτάζοντα Ἱ. Ἡσυχαστήρια Αἰγίνης, Ροδοπόλεως, καὶ Σάμου μὲ αἰσθήματα χαρμολύπης ἐτίμησαν σεμνοπρεπῶς τὴν ἐορτή τῆς Θεομήτορος.

❖ Ὁ Τίμιος καὶ Ζωοποιὸς Σταυρὸς τοῦ Κυρίου πού εἶναι ἡ ὠραιότης τῆς Ἐκκλησίας τιμήθηκε τὴν Δευτέρα 14/27 Σεπτεμβρίου καθ' ἡν ἡμέρα ἐορτάζεται ἡ Παγκόσμιος Ὑψωσίς του. Ὁ τότε Μητροπολίτης Ἀχαΐας καὶ νῦν σεπτὸς Προκαθήμενος τῆς ἱερᾶς παρεμβολῆς μας κ. Καλλίνικος προέστη τῶν ἐορτίων Ἱερῶν ἀκολουθιῶν πού τελέσθηκαν στό πλαίσιο τῆς ἐτησίας πανηγύρεως τοῦ νεόδμητου περικαλλοῦς Ἱ. Ναοῦ Τιμίου Σταυροῦ Μανωλάδας Ἀμαλιάδος. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Μάξιμος προέστη τῆς λαμπρῆς ἱερᾶς πανηγύρεως τοῦ Ἱ. Ναοῦ Τιμίου Σταυροῦ Εὐδόμου. Προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ

Βοιωτίας κ. Χρυσοστόμου έορτάσθη ή άήττητος, άκατάλυτος και ζωοποιός δύναμις του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού εις τον σεμνυνόμενον έπ' όνόματι του Ί. Ναού Μαγούλας.

❖ Τήν Τρίτη 15/28 Σεπτεμβρίου ήμέρα τιμής και μνήμης του Αγ. μεγαλομάρτυρος Νικήτα έορτάσθη ή μνήμη του Αγίου εις τους όμώνυμους Ί. Ναούς Καλύμνου και Νικήτης Χαλκιδικής.

❖ Τήν Πέμπτη 17/20 Σεπτεμβρίου μέ την πρέπουσα τιμή έορτάσθη ιερουργούντος του Παν/του Αρχιμ. Δαμασκηνού Γιαννακού ή μνήμη της μεγαλομάρτυρος Αγ. Σοφίας εις τον σεμνυνόμενον έπ' όνόματι της Ί. Ναόν της νήσου Άμοργού.

❖ Μέ κανονική άδεια του νεοκλεγέντος Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών κ. Καλλινίκου ό Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιώς και Σαλαμίνος κ. Γερόντιος προέστη των διημέρων έορτίων ιερών άκολουθιών που τελέσθηκαν προς τιμήν της Παναγίας της Μυρτιδιωτίσσης στον ιστορικό έορτάζοντα Ί. Ναόν Π. Φαλήρου. Εις τον Μ. Έσπερινόν και εις την πάνδημη λιτάνευση της θαυματουργού εικόνας που τελέσθηκαν την παραμονή της

έορτης ιδιαίτερη αίγλη προσέδωσε και ή παρουσία του Σεβ. Μητροπολίτου Αττικής και Βοιωτίας κ. Χρυσοστόμου.

❖ Άγιοπρεπώς έορτάσθη εις την Ί. Μονήν Αγ. Ιωάννου Θεολόγου Ανάβρας τό Σάββατο 26-9/9-10 ή μετάστασις του Ευαγγελιστού της αγάπης και έπιστηθίου φίλου του Κυρίου.

❖ Τήν Πέμπτη 1/14 Οκτωβρίου έορτάσθηκαν μέ την άρμόζουσα έκκλησιαστικήν τάξη ή σύναξις της Παναγίας της Γοργοϋπηκόου. Εις τό πλαίσιο της θεομητορικής και λαοφιλούς αυτής αγίας έορτης ό μέν Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιώς και Σαλαμίνος κ. Γερόντιος, ως Τοποτηρητής Κρήτης προέστη της πανηγύρεως του έορτάζοντος Ί. Ναού Παναγίας Γοργοϋπηκόου Ήρακλείου, ό δέ Σεβ. Μητροπολίτης Αττικής και Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος προέστη της έορτης της αφιερωμένης εις την Γοργοϋπήκοο Ί. Μονής Οινόης. Ό Θεοφ. Αρχιγραμματεύς της Ί. Συνόδου Έπίσκοπος Μαραθώνος κ. Φώτιος συμπαραστατούμενος υπό του ιεροϋ κλήρου προέστη κατά την ήμέρα αυτήν του έορτασμού της πανηγυριζούσης Ί. Μονής Αγ. Σκέπης Δαφνίου.

❖ Μέ μοναστηριακή τάξη ή Ί. Σκήτη Αγ. Πατέρων Χίου έόρτασε την Τετάρτη 14/27 Οκτωβρίου την μνήμη του νέου κτήτορός της και άναμορφωτού του νεωτέρου Χιακού μοναχισμού Όσ. Παχωμίου του νέου. Συμπαραστατούμενος υπό του Σεβ. Μητροπολίτου Πειραιώς και Σαλαμίνος κ. Γεροντίου και του ιεροϋ κλήρου, της ιεροπρεπούς μοναστηριακής πανηγύρεως προέστη ό Τοποτηρητής της άκριτικής και μυροβόλου νήσου Σεβ. Μητροπολίτης Αττικής και Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος.

❖ Μέ ιδιαίτερη λαμπρότητα έορτάσθη και έφέτος ή μνήμη του μεγαλομάρτυρος Αγ. Άρτεμίου στήν όμώνυμη Ί. Μονή Κορυδαλλού. Σύμφωνα μέ τό καταρτισθέν πρόγραμμα την παραμονή της έορτης χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Πειραιώς

καί Σαλαμῖνος κ. Γεροντίου ἐψάλλη ὁ ἐόρτιος Μ. Ἑσπερινός ἐνῶ τὴν κυριώνυμο ἡμέρα τῆς πανηγύρεως Τρίτη 20-10/2-11 ἀνταποκρινόμενος εἰς τό κάλεσμα τῆς Ἱ. Μονῆς τῆς εὐχαριστιακῆς συνάξεως προέστη ὁ νεοκλεγῆς Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Καλλίνικος. Ὡς συνιερουργοὶ τοῦ νέου προκαθημένου παρέστησαν ὁ οἰκεῖος Μητροπολίτης Σεβ. κ. Γερόντιος, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Χριστιανουπόλεως κ. Γρηγόριος καὶ ὁ ἱερός κληρὸς. Μετά τὸ πέρας τῆς Θ. Λειτουργίας ὁ πηδαλιούχος τῆς Πειραικῆς Ἐκκλησίας Σεβ. κ. Γερόντιος πού διὰ συντόμου προσλαλιᾶς προσεφώνησε τὸν σεπτὸ Πρωθυεράρχη τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ προσέφερε ἐξ ὀνόματος τῆς Ἱ. Μονῆς μιά ἀρχιερατικὴ ράβδο. Ἀκολούθως εἰς τὰς πέριξ τῆς Μονῆς ὁδοὺς παρουσία τῶν Ἀρχῶν καὶ τοῦ φιλεόρτου λαοῦ λιτανεύθηκαν ἡ θαυματουργὸς εἰκόνα καὶ τὰ μαρτυρικά ἱερά λείψανα τοῦ ἐορταζομένου Ἀγ. Ἀρτεμίου.

Μέ τὴν πάνδημη συμμετοχὴ τοῦ χιακοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος ἐορτάστη στὴν μυρόβολο Χίο τὴν Τρίτη 20-10/2-11 ἡ μνήμη τῆς Ὁσίας Ματρώνης τῆς Χιοπολίτιδος. Ὁ Τοποτηρητὴς τῆς νήσου Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας

κ. Χρυσόστομος τὴν παραμονὴ τῆς ἐορτῆς καὶ στὸ πλαίσιο τῆς καθιερωμένης Ἱερᾶς Ἀγρυπνίας χοροστάτησε εἰς τὸν Μ. Ἑσπερινό πού τελέσθηκε στὴν ἐορτάζουσα Ἱ. Μονὴ Ἀγ. Ματρώνης Διδύμων, ἐνῶ τὴν κυριώνυμο ἡμέρα τῆς ἐορτῆς ὡς προεξάρχων τῆς πανηγύρεως προέστη τῆς εὐχαριστιακῆς συνάξεως ὡς καὶ τῆς λιτανεύσεως τῆς ἱερᾶς εἰκόνας πού τελέσθηκαν στὸν πανηγυρίζοντα Ἱ. Ναόν Ἀγ. Ματρώνης τῆς πόλεως Χίου. Τὴν Θ. Λειτουργία πού τελέσθηκε στὸ πλαίσιο τῆς ἱερᾶς ἀγρυπνίας στὴν πανηγυρίζουσα ἱστορικὴ καὶ παλαιάφητη Ἱ. Μονὴ Διδύμων ἐτέλεσε ὁ Παν/τος Ἀρχιμ. Στέφανος Τσίκουρας.

❖ «Τὸν στεφανωθέντα καὶ ἐν μάρτυσι θαυμαστόν» Ἀγ. Δημήτριον ἐτίμησαν ἀγιοπρεπῶς οἱ φιλομάγρυρες καὶ φιλέορτοι χριστιανοὶ τὴν Δευτέρα 26-10/8-11. Κατὰ τὰ εἰωθότα καὶ πρὸς τιμὴν τοῦ μεγαλομάρτυρος, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιῶς καὶ Σαλαμῖνος κ. Γερόντιος προέστη τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν πού τελέσθηκαν στὴν ἐορτάζουσα Ἱ. Μονὴ Κερατσινίου (Ἀμφιάλης), ἐνῶ τὴν κυριώνυμη ἡμέρα, εἰς τὴν πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία καὶ εἰς τὴν λιτανεύση τῆς εἰκόνας τοῦ Ἀγίου, ἰδιαίτερη λαμπρότητα προσέδωσε καὶ ἡ συμμετοχὴ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Χρυσόστομου. Ὁ ὡς ἄνω ἱεράρχης ἀνταποκρινόμενος εἰς τὰ ποιμαντορικά του καθήκοντα τὴν παραμονὴ τῆς ἐορτῆς χοροστάτησε εἰς τὸν Μ. Ἑσπερινό πού τελέσθηκε εἰς τὸ Ἱ. Ἡσυχαστήριον Ἀγ. Δημητρίου Δομβραίνης.

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Χριστιανουπόλεως κ. Γρηγόριος εἰς τὸ πλαίσιο τῶν καθηκόντων του ὡς τοποτηρητῆς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σερρών, Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης προέστη τῆς πανηγύρεως τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἀγ. Δημητρίου Καβάλας.

❖ Προεξάρχοντας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Χρυσόστομου τοποτηρητοῦ τῆς ἀκριτικῆς νήσου Σάμου ἐόρτασε τὴν ἐτήσια πανήγυρὶ τοῦ τὴν Κυριακὴ 1/14 Νοεμβρίου ὁ Ἱ. Ναός Ἀγ. Ἀναργύρων Καρλοβάσου.

❖ Ἡ Κυριακάτικη ἀργία συνέβαλε εἰς τὴν λαμπρότητα μέ τὴν ὁποῖαν ἐορτάσθηκε καὶ ἐφέτος στίς 8/21 Νοεμβρίου ἡ σύναξις τῶν Τιμίων Ἐπουρανίων θείων, νοερῶν αὐτῶν ἀσωμάτων Δυνάμεων. Ἡ περίσμενη Ἱ. Μονὴ Ἀγ. Ταξιάρχων Ἀθικίων ὑπῆρξε καὶ ἐφέτος τὸ ἐπίκεντρο τῶν ἐκκλησιαστικῶν λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων πού τελέσθηκαν πρὸς τιμὴν τῶν Ἀγ. Ἀγγέλων καὶ ὁ πόλος ἔλξεως ἑκατοντάδων προσκυνητῶν ἀπὸ τὴν Ἀττικὴ καὶ τὴν Πελοπόννησο. Τῶν πανηγυρικῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Πειραιῶς καὶ Σαλαμῖνος κ. Γεροντίου καὶ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Χρυσόστομου προέστη ὁ Μακαριώτα-

τος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών κ. Καλλίνικος, ενώ συμπροσευχόμενος παρέστη και ο Θεοφ. Επίσκοπος Βρεσθένης κ. Θεοδόσιος. Μέ την αυτή τιμή και μοναστηριακή τάξη ετελέσθη προς τιμήν του προεξάρχοντος των ούρανίων ταγμάτων Αρχιστρατήγου Μιχαήλ ιερά άγρυπνία στην προσκυνηματική Ι. Μονή Ταξιάρχου Μιχαήλ Νένητων Χίου. Την όλονύκτια λατρευτική σύναξη που τελέσθηκε υπό του Καθηγουμένου της Ι. Σκήτης Αγ. Πατέρων Χίου Παν/του Αρχιμ. Άμβροσίου Ψωμιά παρηκολούθησε πλήθος εύσεβών χριστιανών που προστρέχουν πάντοτε ταπεινοί προσκυνητές της θαυματουργού και έφεστίου εικόνας του Ταξιάρχου και προμάχου των Άγγέλων Αρχιστρατήγου Μιχαήλ.

❖ Την Δευτέρα 9/22 Νοεμβρίου ημέρα τιμής και μνήμης του έν Αγίοις πατρός ήμών Νεκταρίου ο Θεοφ. Επίσκοπος Μαραθώνος προέστη της ιερās πανηγύρεως του Ι. Ναού Αγ. Νεκταρίου Ρόδου. Ο Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιώς και Σαλαμίνος κ. Γερόντιος την παραμονή της έορτής χοροστάτησε εις τόν Μ. Έσπερινό που τελέσθηκε εις τό πανηγυρίζοντα Μητροπολιτικό Ι. παρεκκλήσιον Αγ. Νεκταρίου Χατζηκυριακείου. Ίερουργούντος του Παν/του Ίερομ. Παρθενίου Κωνσταντάρα και προς τιμήν του θαυματουργού Αγίου εις τό Ι. Ήσυχαστήριο Παναγίας Οδηγητρίας - Αγ. Νεκταρίου Άχαρνών τό βράδυ της Κυριακής 8/21 Νοεμβρίου ετελέσθη ιερά άγρυπνία.

Όμοίως έορτάσθη ή μνήμη του νεοφανούς Αγίου και στό Ι. Ήσυχαστήριο Παναγίας Πορταϊτίσσης - Αγ. Νεκταρίου Αρτέμιδος. Τά της ιερās έορτής ετελέσθησαν υπό του Παν/του Αρχιμ. Νεκταρίου Έλευθερίου.

❖ Κάθε χρόνο τό φιλόρτον και φιλάγιον χριστεπώνυμο πλήρωμα της Έκκλησίας μας τιμά άγιοπρεπώς την μνήμη και τούς γενναίους άγώνες του μεγαλομάρτυρος και θαυματουργού Αγ. Μηνά που δικαίως έχει χαρακτηρισθή ως μαρτύρων άγλαΐσμα. Στο πλαίσιο της άγιωνύμου αυτής έορτής και άνταποκρινόμενος εις τό κάλεσμα του έορτάζοντος Ι. Ναού Αγ. Μηνά Βιλλίων ο Μακαριώτατος Αρ-

χιεπίσκοπος Αθηνών κ. Καλλίνικος συμπαραστατούμενος υπό του οικείου ιεράρχου Σεβ. Μητροπολίτου Αττικής και Βοιωτίας κ. Χρυσοστόμου, τό άπόγευμα της έορτής χοροστάτησε εις τόν Μ. Έσπερινό και έν συνεχεία ήγήθηκε της λιτανεύσεως της ιερās εικόνας. Έν συνεχεία ο μέν Μακαριώτατος Πρωθιεράρχης μετέβη εις την επίσης έορτάζουσα άνδρώα Ι. Μονή Όσ. Θεοδώρου Στουδίτου Αθικίων και προέστη ιερās άγρυπνίας που τελέσθηκε προς τιμήν του μεγάλου της Όρθοδοξίας προμάχου και της εύσεβείας διδασκάλου, ο δέ Σεβ. Μητροπολίτης Αττικής και Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος χοροστάτησε εις τόν Μ. Έσπερινό της ιερās άγρυπνίας που τελέσθηκε εις την πανηγυρίζουσα Ι. Μονή Αγ. Μηνά Άνθούσης. Ο Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιώς και Σαλαμίνος κ. Γερόντιος, τόσο την παραμονή όσο και την κυριώνυμη ημέρα της έορτής προέστη των ιερών ακολουθιών εις τό τιμώμενον έπ' ονόματι του Αγίου Ι. Ήσυχαστήριο Κερατσινίου (Άμφιάλης). Ο Θεοφ. Επίσκοπος Χριστιανούπολεως κ. Γρηγόριος κατά παράκλησιν του Σεβ. Μητροπολίτου Αττικής και Βοιωτίας κ. Χρυσοστόμου την κυριώνυμη ημέρα της έορτής ιερουργησε εις τόν έορτάζοντα Ι. Ναόν Αγ. Μηνά Βιλλίων, ενώ ο Σεβ. Μητροπολίτης κ. Χρυσόστομος, παρέστη

συμπροσευχόμενος, έν τῷ ιερῷ βήματι του πανηγυρίζοντος Ι. Ήσυχαστηρίου Αγ. Μηνά Άμφιάλης και έλαβε μέρος μετά του οικείου ιεράρχου Σεβ. Μητροπολίτου κ. Γεροντίου εις την πάνδημη λιτάνευση της θαυματουργού εικόνας του Αγίου.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΜΑΣ

Β' Πανελλήνια Σύναξη Νέων - Δήμος Αχαρνών, 18-19-2010

Σύναξη Κατηχητών - Γ.Ν. Αγίου Νικολάου Αχαρνών, 18-8-2010.